

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ №2
КАФЕДРА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я І ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

**Олена БОЙЧУК
Ірина ГРЕЧИН
Ольга НЕБЕСНИК**

ЦИКЛ ЗАНЯТЬ ІЗ ТЕМИ

«Я І МОЯ РОДИНА»

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
із дисципліни «УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА»
для англomовних іноземних студентів 2 курсу

Ужгород – 2022

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
STATE HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENT
«UZHGOROD NATIONAL UNIVERSITY»
MEDICAL FACULTY N2
DEPARTMENT OF PUBLIC HEALTH AND HUMANITARIAN DISCIPLINES**

**Olena BOICHUK
Iryna HRECHYN
Olha NEBESNYK**

**THE CYCLE OF CLASSES
ON THE TOPIC**

«ME AND MY FAMILY»

STUDY AID

for the discipline «Ukrainian as a foreign language»
for foreign English-speaking students of 2nd year

Uzhhorod – 2022

УДК 811.161.2'243(=111)(076):316.362.1

Ц-59

Цикл занять із теми «Я і моя родина» : навчально-методичні матеріали із дисципліни «Українська мова як іноземна» для англомовних іноземних студентів 2 курсу / автори-укладачі: О.А. Бойчук, І. М. Гречин, О.І. Небесник. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. 70 с.

Пропоновані навчально-методичні матеріали представляють цикл занять із теми «Я і моя родина». Посібник складається із п'яти занять-мікротем «Знайомство», «Сім'я (Біографія)», «Родовідне дерево», «Щоденні заняття в родині», «Сімейні відносини». До кожного заняття підібрано тематичні навчальні тексти та діалоги з комунікативними завданнями із проєктуванням мовленнєвого матеріалу на особистість студента, розроблено комплекс лексичних та граматичних вправ. Посібник має на меті сформувати навички та вміння комунікувати в межах зазначених тем; навчити відтворювати та створювати власні повідомлення діалогічного і монологічного характеру в усній та письмовій формах; удосконалити навички читання; розширити словниковий запас студентів; систематизувати та поглибити знання із граматики української мови.

Видання призначене для англомовних іноземних студентів другого курсу, які вивчають українську мову як іноземну та володіють базовими знаннями з цієї мови.

The study aid presents the cycle of classes on the topic “Me and my family”. It consists of five classes-microtopics: “Getting to know each other”, “Family (“Biography)”, “Family tree”, “Everyday family activities”, “Family relations”. Each class is provided with selected topical texts and dialogues with communicative tasks and transfer to the student’s personality; as well as the complex of elaborate lexical and grammar exercises.

The study aid is aimed at developing communication skills on the topic, enabling students to reproduce and produce their own utterances (monologues and dialogues) both in oral and written forms; improving reading skills; boosting their vocabulary; systematizing and consolidating their knowledge of grammar.

The edition is designed for the second year English-speaking foreign students who study Ukrainian as a foreign language and have a basic knowledge of the language.

Автори-укладачі:

Бойчук Олена Анатоліївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри громадського здоров'я і гуманітарних дисциплін медичного факультету №2 ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Гречин Ірина Михайлівна, асистент кафедри громадського здоров'я і гуманітарних дисциплін медичного факультету №2 ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Небесник Ольга Іванівна, асистент кафедри громадського здоров'я і гуманітарних дисциплін медичного факультету №2 ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Рецензенти:

Вайнагій Тетяна Миколаївна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри громадського здоров'я і гуманітарних дисциплін медичного факультету № 2 ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Баньолі Вероніка Федорівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Рекомендовано до друку:

Рішенням кафедри громадського здоров'я і гуманітарних дисциплін медичного факультету № 2 ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (протокол № 8 від 16 березня 2022 р.)

Рішенням науково-методичної ради медичного факультету №2 ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (протокол № 1 від 04 травня 2022 р.)

ЗМІСТ

ЗАНЯТТЯ 1: ЗНАЙОМСТВО / *GETTING TO KNOW EACH OTHER*

Граматичний матеріал: Повторення та систематизація вивченого про частини мови: дієслово та прислівник. Морфологічні ознаки / *Revising parts of speech: verbs and adverbs, their morphological features*.....6

ЗАНЯТТЯ 2: СІМ'Я (БІОГРАФІЯ) / *FAMILY (BIOGRAPHY)*

Граматичний матеріал: Іменні частини мови: іменник, прикметник, займенник (повторення та систематизація). Категорія відмінка в українській мові. Називний відмінок, його роль у реченні / *The noun, the adjective, the pronoun (revision). Cases in the Ukrainian language. Nominative case and its role in the sentence* 20

ЗАНЯТТЯ 3: РОДОВІДНЕ ДЕРЕВО / *FAMILY TREE*

Граматичний матеріал: Кличний відмінок іменника. Слова вітання і звертання до особи. Збірні числівники / *The Vocative case of the noun. Forms of greeting and addressing people. Collective nouns*..... ..37

ЗАНЯТТЯ 4: ЩОДЕННІ ЗАНЯТТЯ В РОДИНІ / *EVERYDAY FAMILY ACTIVITIES*

Граматичний матеріал: Знахідний відмінок іменника із значенням об'єкта дії назв неістот. Парадигма «Бачити що?». Інфінітив. Дієслова, що керують знахідним відмінком / *The Accusative Case denoting direct object (inanimate nouns) The paradigm "To see what?" The infinitive. The verbs used with the Accusative case*.....48

ЗАНЯТТЯ 5: СІМЕЙНІ ВІДНОСИНИ/ *FAMILY RELATIONS*

Граматичний матеріал: Знахідний відмінок іменників назв істот. Власні та загальні назви іменників. /*Animate nouns in the Accusative Case. Proper and common nouns*.....58

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ / *REFERENCES AND RECOMMENDED LITERATURE*.....68

ЗАНЯТТЯ 1

ЗНАЙОМСТВО /GETTING TO KNOW EACH OTHER

Граматичний матеріал: Повторення та систематизація вивченого про частини мови: дієслово та прислівник. Морфологічні ознаки / *Revising parts of speech: verbs and adverbs, their morphological features.*

Хід заняття

Вступна бесіда

(повторення фраз, що стосуються знайомства)

- Добрий день. Як справи? Ви пам'ятаєте (знаєте), як мене звати? Хто я? Звідки я? Де я живу?

Отже, сьогодні ми з вами будемо говорити про знайомство.

***

- Дозвольте нагадати (відрекомендуватися). «Мене звати... Я ваш викладач української мови. Я з України. Я живу в Ужгороді»

- Чи є у нас нові студенти? Дозвольте познайомитись... (Як тебе звати? Хто ти? Скільки тобі років? Звідки ти приїхав? Де ти живеш зараз?)

Завдання 1. А) Читайте діалоги. Знайдіть мовні формули знайомства / *Read the dialogues. Find phrases in the text that are used while getting acquainted.*

1)

- Добрий день. Можна познайомитися? Мене звать Антон. А вас?

- Мене звать Марія.

- Дуже приємно. Ви лікар?

- Ні, я інженер. А ви?

- Я журналіст.

- Будьмо знайомі.

2)

- Познайомтесь! Це мій друг Максим, а це моя мама Ганна Петрівна.

- Дуже приємно, Максиме.

- Радий познайомитися, Ганно Петрівно.

3)

- Добрий день! Будьмо знайомі! Мене звати Оксана Петрівна. Я – викладач української мови. А як вас звати?

- Гаріма.

- Дуже приємно. Звідки ти приїхала?

- З Індії, з міста Соніпат.

- Де ти зараз живеш?
- Зараз я живу в Ужгороді, в готелі «Світанок»
- А як тебе звати?
- Мене звати Джейн.
- Джейн, ти приїхала з Індії теж?
- Ні, я з Гани.
- Ти студентка?
- Так, я студентка.
- Ти теж живеш у готелі?
- Ні, я живу на квартирі.
- Дуже приємно. До зустрічі.
- До побачення!
-

Б) Доповніть речення відповідно до діалогів / Complete the sentences according to the dialogues

1. Професія Марії – ...

- А) лікар   Б) інженер   В) викладач

2. Професія Антона - ...

- А) лікар   Б) інженер   В) журналіст

3. Оксана Петрівна – це ...

- А) мама Максима   Б) мама Марії   В) викладач української мови

4. Гаріма приїхала ...

- А) з України   Б) з Гани   В) з Індії

5. Джейн приїхала...

- А) з України   Б) з Гани   В) з Індії

6. Джейн живе ...

- А) в готелі   Б) на квартирі   В) в будинку

Отже, знайомство може відбуватися як з посередником, так і без нього / *So, the acquaintance can take place with a mediator as well as without one.*

З'ясуйте, які із прочитаних діалогів відбувалися без посередника, які з посередником? Чи однакові фрази використовуються? *Find out which of the dialogues you read took place without a mediator, and which with a mediator? Were the same phrases used in both cases?*

Доповніть свої спостереження. Зверніть увагу на таблицю / *Supplement your observations. Pay attention to the table.*

Знайомство без посередника / Acquaintance without a mediator

Українська	Англійська
Мене звать..., а вас (тебе) як звати	<i>My name is... what is your name?</i>
Будьмо знайомі! Мене звати...	<i>Let's get acquainted! My name is ...</i>
Мене звати..., я студент медичного факультету	<i>My name is..., I am a student of the medical faculty</i>
Можна з вами познайомитися?	<i>Can I get acquainted with you?</i>
Дозвольте (з вами/з тобою) познайомитися!	<i>Let me get acquainted with you!</i>
Дозвольте представитися! Семенюк Олена Богданівна, викладач (офіційне знайомство)	<i>Let me introduce myself! Semenyuk Olena Bohdanivna, Lecturer (Official acquaintance)</i>

Знайомство за участю посередника / Acquaintance with a mediator

Українська	Англійська
Познайомтеся, будь ласка! Це пані Олена, а це пані Наталя.	<i>Get acquainted, please! This is Mrs. Helen, and this is Mrs. Natalia.</i>
Я хочу познайомити вас (тебе) з мамою (сестрою, братом, бабусею, другом).	<i>I want to introduce my mom (sister, brother, grandmother, friend) to you.</i>
Познайомся, це моя сестра Оксана.	<i>Meet my sister Oksana.</i>
Дозвольте познайомити вас (тебе) з моїм чоловіком (колегою)	<i>Let me introduce you to my husband (colleague)</i>
Дозвольте представити вам мого (мою) колегу	<i>Let me introduce my colleague to you.</i>

Репліки-відповіді під час знайомства / Replies while getting acquainted

Українська	Англійська
Дуже приємно!	<i>It's so nice to meet you!</i>
Я радий (рада) з вами (з тобою) познайомитися!	<i>I am glad to meet you! Pleased to meet you!</i>
Радий (рада) знайомству з вами!	<i>I am glad to meet you! Pleasure to meet you!</i>
Дуже радий (рада)!	<i>I'm very happy (glad)!</i>
Я про вас багато чув (чула)!	<i>I have heard a lot about you!</i>
Я вас десь бачив (бачила).	<i>I have seen you somewhere.</i>
Ми вже зустрічалися. Ви мене не впізнаєте?	<i>We have already met. Don't you recognize me?</i>

Завдання 2. Закінчіть речення / Complete the sentences

1. Будьмо.... . 2. Чи можна з вами .... ? 3. Мене звати.... . 4. Як вас .... ? 5. Познайомтеся, будь ласка, це - ... . 6. Я хочу .... вас з мамою . 7. Я радий з вами ... 8. Дуже ...

Завдання 3. Поставте речення у правильному порядку / Put the sentences in the right order

- Дуже приємно.
- Ти студентка?
- Добрий день! Будьмо знайомі! Мене звати Галина Петрівна. А як тебе звати?
- Прія.
- Дуже приємно. До зустрічі.
- Звідки ти приїхала?
- Так, я студентка.
- Де ти зараз живеш?
- З Індії, з міста Мумбаї.
- Зараз я живу в Ужгороді, в готелі «Світанок»
- До побачення!

Завдання 4. Доповніть діалог / Complete the dialogue:

1)

- Добрий день! Мене звати _____ . А як Вас звати?
- Мене звати _____ .
- Дуже приємно.
- Мені також.
- **Звідки** ви приїхали?
- **Я з Нігерії**. А звідки ви?
- А я з _____

Країна/Coun try	Зідки? Where from?
Україна –	з України
Гана –	з Гани
Індія –	з Індії
Нігерія –	з Нігерії
Замбія –	з Замбії
Туреччина	з Туреччини
Китай –	з Китаю
Ірак –	з Іраку
Єгипет –	з Єгипту

2)

– Добрий день. Можна познайомитися? Мене звуть _____. А вас як звати?

– _____.

– Дуже приємно. Ви **журналіст**?

– Ні, я не _____. Я - _____. А хто ви?

– Я _____.

- Будьмо знайомі.

- До зустрічі.

- До побачення.

3) Попрацюйте у парах.

Запитайте один в одного / Work in pairs. Ask each other

- Звідки ти приїхав/приїхала?

- Хто ти / твій тато / твоя мама?

Хто ти?	What do you do?/ What's your job?
Студент/студентка	student
журналіст -	journalist;
службовець	employee
банкiр -	banker;
бухгалтер -	bookkeeper; accountant;
бізнесмен -	businessman / businesswoman
бібліотекар -	librarian;
юрист, адвокат -	lawyer, attorney;
полісмен -	police officer,
офіціант -	(policeman); waiter;
перукар -	hairdresser /barber;
лікар -	doctor;
медсестра	nurse;
священник -	priest;
вчитель, викладач	teacher, lecturer;
фермер -	farmer;

Завдання 5. Складіть діалоги за ситуаціями / *Make up conversations for the following situations.*

1. Познайомтеся з новими студентами в готелі / *Get acquainted with new students at the hotel.*
2. Познайомтеся зі своїм викладачем / *Get acquainted with your teacher.*
3. Познайомте свою подругу (свого друга) з мамою / *Introduce your girlfriend (your friend) to your mom.*
4. Познайомте своїх друзів один з одним / *Get your friends acquainted with each other.*

Завдання 6. А) Читайте та пригадайте відмінювання дієслів (теперішній час) / Read and revise the conjugation of verbs (Present tense)

	1-ша дієвідміна 1st conjugation			2-га дієвідміна 2nd conjugation	
інфініти	мати <i>to have</i>	навчатися <i>to study</i>	казати <i>to say</i>	бачити <i>to see</i>	любити <i>to love</i>
я	маю	навчаюся	кажу	бачу	люблю
ти	маєш	навчаєшся	кажеш	бачиш	любиш
він/вона	має	навчається	каже	бачить	любить
ми	маємо	навчаємося	кажемо	бачимо	любимо
ви	маєте	навчаєтесь	кажете	бачите	любите
вони	мають	навчаються	кажуть	бачать	люблять

Б) Завершіть таблицю відмінювання дієслів у теперішньому часі. / Write the missing personal forms of the verbs in the Present tense.

інфінітив	я	ми	ти	ви	Він/вона	вони
Читати	читаю	...	...	читаєте	...	читають
розуміти	...	розуміємо	...	...	розуміє	...
працювати	працюю	...	працюєш	...	...	...
Запитувати	...	запитуємо	...	...	...	запитують
...	відповід аю	...	...	відповідає є	...	...
Знати	...	...	знаєш	...	знає	...
...	розумію	...	...	...	...	розуміють
жити	живу	...	...	живете	...	...
писати	...	пишемо	...	...	пише	...
навчатися	навчаюс я	...	.....	...	навчається	...
Ходити (2)*	ходжу	...	ходиш	...	...	ходять
Сидіти (2)	сиджу	...	...	сидите	...	сидять
Робити (2)	роблю	...	робиш	...	...	роблять

*(2) denote 2nd conjugation

Завдання 7. Дайте ствердну та заперечну відповідь на питання / Give a positive and negative answer to the question:

1. Ти робиш домашнє завдання вчасно? – Так, я роблю домашнє завдання вчасно / Ні, я не роблю домашнє завдання вчасно.

2. Ти багато читаєш?
3. Ти розумієш українську мову добре?
4. Ви навчаєтесь в Ужгороді?
5. Ви зараз ходите в університет?
6. Твої друзі сидять в аудиторії?
7. Твій батько працює в лікарні?
8. Ти часто відповідаєш на занятті?
9. Ви живете у готелі?

Завдання 8. А) Читайте і перекладайте текст. Виберіть правильну форму дієслова із дужок. / Read and translate the text. Choose the correct form of the verb from the brackets.

Мене звати Максим. Я (навчасмося–/навчаюся /навчаснеся) в Ужгородському національному університеті на медичному факультеті. Я (хотіти /хочете /хочу) познайомити вас з моєю сім'єю. Моя сім'я не дуже велика. Це - мама, батько і сестра. Ми всі (живу /живемо /живуть) в Ужгороді.

Мій батько – Олег Іванович, йому 50 років. Він (працюю /працюєте /працює) інженером на заводі. Він (люблю /любите /люблють /любите /любите) свою роботу і (проводити /проводять /проводить) багато часу там. Мій батько – спокійна людина. У вільний час він (любиш/люблять/любить) рибалити.

Мою маму звати Оксана Максимівна. Вона (працюєш /працює /працюють) вчителем в школі. Вона (викладаю /викладаємо /викладає) українську мову і літературу. Вона теж дуже багато часу (проводити /проводить /проводимо) на роботі. Вона зайнята жінка, і ми всі їй (допомагає/допомагають/допомагаємо).

Мою сестру звать Христина. Вона (маєш /маємо /має) блакитні очі і світле волосся. Христина (ходить /ходить /ходять) до школи. Вона добре (вчатьсЯ /вчиться /вчитися) в школі і (отримувати /отримус /отримусмо) тільки хороші оцінки. У вільний час вона (малюємо /малюєте /малює) або (танцювати /танцюють /танцює).

Наша родина дуже дружня. Ми (люблю /любимо /люблять) проводити час разом.

Б) Дайте правдиві відповіді про себе / Answer about yourself

1. Де ти навчаєшся: в університеті чи в школі?
2. Де ти живеш зараз: в Україні чи в Індії?
3. Де живе твоя сім'я: в Україні, в Індії, в Нігерії, в Камеруні, в Палестині?
4. Що любите робити у вільний час батько / мама / брат або сестра?
5. Що ви любите робити разом?

Завдання 9. А) Минулого тижня Максим з сім'єю ходив у гори на пікнік. Ось що він написав про свій відпочинок друзям (прочитайте і перекладіть текст; виберіть правильні опції, щоб заповнити пропуски у формі минулого часу*) / Last week Maxim and his family went on a picnic in the mountains. Here is what he wrote to his friends about his vacation (read and translate the text; choose the right options to fill in the blanks in the past tense*):

*Повторіть утворення форм минулого часу!

Минулий час дієслова

Past Tense of the Verb

Рід / Gender	Суфікси / Suffixes	Займенник / Pronoun	Дієслово минулого часу / Verb Past Tense
Чоловічий рід / Masculine	-в-	він, я, ти	Робив / був
Жіночий рід / Feminine	-л-а	вона, я, ти	Робила / була
Середній рід / Neuter	-л-о	воно	Робило / було
Множина / Plural	-л-и	ми, ви, вони	Робили / були

«Вчора у нас 1) Б) був чудовий день. Ми 2) _____ чудове місце для відпочинку в горах. Там 3) _____ і невеликий будиночок, і озеро, і галявина, і ліс.

Спочатку ми 4) _____. Мама 5) _____ бутерброди і чай. Вони на природі 6) _____ надзвичайно смачними!

Потім ми трохи 7) _____ : тато 8) _____, мама спочатку 9) _____ книгу, а потім вона і сестра Христина 10) _____ в ліс збирати суниці, я 11) _____ біля озера і 12) _____, як красиво співають птахи.

Потім ми всі разом 13) _____ обід. Після обіду я і тато 14) _____ шахи, дівчата – 15) _____ бадмінтон. Пізніше ми 16) _____ і _____ на сонці. Ввечері ми 17) _____ біля вогнища. Мама 18) _____, а тато 19) _____ на гітарі. Ми чудово 20) _____ день!!!»

1)	A) були	Б) був	В) були
2)	A) вибрати	Б) вибрав	В) вибрали
3)	A) були	Б) була	В) було
4)	A) поснідав	Б) поснідали	В) поснідала
5)	A) приготували	Б) приготував	В) приготувала
6)	A) були	Б) була	В) був
7)	A) відпочивали	Б) відпочивала	В) відпочивав
8)	A) рибалити	Б) рибалила	В) рибалив
9)	A) читав	Б) читала	В) читали
10)	A) ходив	Б) ходила	В) ходили
11)	A) сиділо	Б) сидів	В) сиділа
12)	A) слухали	Б) слухала	В) слухав
13)	A) готували	Б) готував	В) готувала
14)	A) грав	Б) грали	В) грала
15)	A) грала	Б) грав	В) грали
16)	A) купалися і засмагали	Б) купався і засмагав	В) купалася і засмагав
17)	A) сидів	Б) сиділи	В) сиділа
18)	A) співав	Б) співати	В) співала
19)	A) грав	Б) грало	В) грала
20)	A) провів	Б) провела	В) провели

Б) Напишіть, що ви робили влітку / Write what you did in the summer

У червні ми ще **вчилися, складали** екзамени....

У липні і серпні я **був/була** в Індії (в Камеруні/в Нігерії/в Палестині/в Україні/в Ужгороді). Там/тут я багато **спав(спала)/відпочивав(відпочивала)**....

Мені **сподобалося/не сподобалося**, як я провів літо.

Завдання 10. Напишіть дієслово бути у потрібній формі / Write the verb to be in the correct form (Past or Future).

“to be” in the Past	“to be” in the Future
Я, ти, він був Я, ти, вона була Ми, ви, вони були	Я буду / ти будеш / він, вона, воно буде Ми будемо / ви будете / вони будуть
1. Вчора вона ..... в університеті. – Вчора вона була в університеті	1. Завтра вона .... на занятті.
2. Вчора він ... в парку	2. Пізніше він ... на роботі.
3. Позавчора вони ... в ресторані.	3. Післязавтра ми ..... в готелі.
4. Рік тому ми ... на першому курсі.	4. Наступного року ми ... на третьому курсі.
5. Цього літа я ... вдома.	5. Наступного року я теж ... вдома.
6. Сьогодні ... сонячний день.	6. Завтра ... дощовий день.
7. Сьогодні ... сонячно.	7. Наступні дні ... падати дощ.

Завдання 11. А) Прочитайте і перекладіть текст. Дієлова в дужках вживайте у формі майбутнього часу, вживаючи правильну форму дієслова бути* / Read and translate the text. Use the verbs in brackets in the Future tense, using the correct form of the verb “to be”*

***Дієвідмінювання дієслів майбутнього часу (недоконаний вид)
Conjugation of verbs in Future tense (imperfect aspect)**

Складена форма майбутнього часу <i>Compound form of the Future tense to be (personal form) + infinitive</i>	
я	буду казати
ти	будеш казати
він, вона, воно	буде казати
ми	будемо казати
ви	будете казати
вони	будуть казати

Літні канікули закінчилися. Попереду осінь та зима. Тому Максим планує, що він (бути) буде робити наступні місяці. Ось його записи:

«Восени – у вересні, жовтні та листопаді – я (бути) _____ ходити в університет, старанно вчитися, відвідувати заняття і робити домашні завдання. Звичайно, іноді ми з друзями (бути) _____ відпочивати, гуляти на свіжому повітрі. Крім того, двічі на тиждень після занять я (бути) _____ ходити у спортзал. Я думаю, мої друзі (бути) _____ займатися спортом теж.

Взимку (у грудні) я буду складати іспити. В січні я (бути) _____ мати канікули, мої рідні теж (бути) _____ мати вихідні, тому ми (бути) _____ відпочивати. Я дуже вірю, що ми поїдемо на декілька днів у Буковель. Там ми (бути) _____ катитися на лижах, на санках, на ковзанах. Я (бути) _____ вчитися спускатися на сноуборді. А сестра (бути) _____ опановувати лижі. Тато дуже добре їздить на лижах, але для сестри ми (бути) _____ наймати інструктора. Ввечері ми (бути) _____ відпочивати у бані, сауні або басейні.

У лютому (бути) _____ починатися другий семестр, тому я (бути) _____ продовжувати своє навчання. Наступні канікули (бути) _____ уже влітку!»

Б) Напишіть, що ви будете робити восени? Що ви будете робити взимку (на зимових канікулах)? / Write what will you do in the autumn? What will you do in winter (on winter vacation)?

1. Восени я буду багато вчитися, читати..., трохи буду..., іноді ми з друзями буде....

2. Взимку, на канікулах, я буду багато..., часто буду..., іноді ми з друзями будемо....

Завдання 12. З'єднайте правильно. Дайте свої відповіді на питання / Match correctly. Give your answers to the questions.

1. Що ти робиш ввечері?	А) Я буду відпочивати.
2. Що ти будеш робити ввечері?	Б) Я готувала вечерю.
3. Що ти робив ввечері?	В) Я слухаю музику.
4. Що ти робила ввечері?	Г) Я ходив у спортзал.

Зразок: 1.Що ти робиш ввечері? – В) Я слухаю музику. /
Ввечері я читаю, ...

Завдання 13. Відповідайте на питання. Робіть це завдання індивідуально. Потім перевірте у парі, хто з вас пригадав більше прислівників/ *Answer the questions. Do this task individually. Then check in pairs who remembered more adverbs*

1. Чи пам'ятаєте ви прислівники, які вказують на час дії і відповідають на питання **коли**? *Do you remember the adverbs that indicate the time of the action and answer the question when?* Продовжіть / Continue: сьогодні, ввечері...

2. Чи пам'ятаєте ви прислівники, які вказують на спосіб дії і відповідають на питання **як**? *Do you remember the adverbs that indicate how to act and answer the question how?*

Продовжіть / *Continue*: голосно, цікаво...

1. Чи пам'ятаєте ви прислівники, які вказують на місце дії і відповідають на питання **де**? *Do you remember the adverbs that indicate the place of action and answer the question where?*

Продовжіть / *Continue*: тут, далеко...

Завдання 14. Знайдіть серед поданих слів дієслова та прислівники. Заповніть таблицю (запишіть їх у відповідну колонку таблиці) / *Find verbs and adverbs among the given words. Fill in the table (write them in the appropriate column of the table).*

I. Дієслово / <i>Verb</i>		II. Прислівник / <i>Adverb</i>		
Інфінітив / <i>Infinitive</i>	Особова форма / <i>Personal form</i>	Як? <i>How?</i>	Коли? <i>When?</i>	Де? <i>Where?</i>
Читати...	Читаєш...	Швидко...	Тепер...	Тут...

Вікна, сьогодні, кафе, мій, готуєш, високий, наш, посередині, розмовляти, добрий, українець, по-українськи, олівець, були, замовляти, два, вгорі, виховувати, перший, по-перше, праворуч, кімната, друзі, вечір, ввечері, літо, літній, влітку, осінь, восени, сонячно, його, веселий, низька, низько, любов, любити, посередині, читач, читати, сором'язливий, повільно, повільний, їхні, десятий, ліки, лікувати, весна, весняний, навесні, ранковий, вранці, там, ввечері, взимку.

Запам'ятайте! Memorize!

Що? <i>What (noun)</i>	Коли? <i>When (adverb)</i>
ранок – <i>morning</i> день – <i>day</i> вечір – <i>evening</i> Ніч – <i>night</i>	Вранці – <i>in the morning</i> Вдень – <i>in the day time</i> Ввечері – <i>in the evening</i> Вночі – <i>at night</i>
Зима – <i>winter</i> Весна – <i>spring</i> Літо – <i>summer</i> Осінь – <i>autumn</i>	Взимку – <i>in winter</i> Навесні – <i>in spring</i> Влітку – <i>in summer</i> Восени – <i>in autumn</i>

Завдання 15. А) З'єднайте слова і відповідний малюнок / *Match the words and the corresponding pictures*

Що це? (Яка частина доби?) - (noun)		
Ранок – малюнок 1.	<u>1.</u>	
День	<u>2.</u>	
Вечір	<u>3.</u>	
Ніч	<u>4.</u>	

Б) Відповідайте на питання / *Answer the questions*

Коли? When (Adverb)	<u>Питання(Question)</u>	<u>Відповідь(Answer)</u>
Вранці	<u>Коли ти снідаєш?</u>	<u>Я снідаю ...</u>
Вдень	<u>Коли ти обідаєш?</u>	<u>Я обідаю...</u>
Ввечері	<u>Коли ти вечеряєш?</u>	<u>Я вечеряю...</u>
Вночі	<u>Коли ти спиш?</u>	<u>Я сплю...</u>
	<u>Коли ти чистиш зуби?</u>	<u>Я чищу зуби...</u>
	<u>Коли сова(owl) спить?</u>	<u>Сова спить...</u>
	<u>Коли сова активна?</u>	<u>Сова активна...</u>
	<u>Коли прокидається (wakes up) жайворонок(lark)</u>	<u>Жайворонок прокидається...</u>

Завдання 16. Відповідай на питання / Answer the questions:

А) Яка це пора року? Що це?

Зразок: Малюнок 1 – це осінь...

Б) Коли найчастіше падає дощ? – Восени найчастіше падає дощ.

- Коли зазвичай падає сніг? ...
- Коли цвітуть дерева? ....
- Коли найспекотніша погода? ...
- Коли прилітають птахи?....
- Коли опадає листя?....
- Коли ми засмагаємо?...
- Коли ми катаємось на лижах?....

Завдання 17. Поставте запитання до прислівників / Put questions to the adverbs.

Зразок: Студенти слухають уважно. – Як слухають студенти?

1. Студенти говорять **по-українськи**.
2. **Післязавтра** буде дощ.
3. **Ліворуч** сидить мій друг.
4. Він **погано** розуміє урок.
5. Викладач пояснює **цікаво**.
6. **Вранці** я люблю їсти бутерброд.
7. **Ввечері** буде дощ.
8. **Сьогодні** я буду йти в університет.
9. **Стіл** стоїть тут.
10. **Зараз** я хочу відпочивати.
11. Він говорить **тихо**.
12. Іноземці розмовляють **по-англійськи**.

Завдання 18. Питайте і відповідайте / Ask and answer.

Зразок: студент, йти, швидко, повільно.

- Студент йде швидко чи повільно?
- Студент йде швидко.

1. Студент, відповідати, добре, погано.
2. Дівчина, питати, голосно, тихо.
3. Діти, відпочивати, мало, багато.
4. Студенти, перекладати, швидко, повільно.
5. Викладач, розповідати, цікаво, нудно.
6. Студенти, слухати, уважно, неуважно.
7. Птахи, літати, високо, низько.
8. Брат, працювати, добре, погано
9. Таксі, їхати, швидко, повільно.
10. Ти, йти, на заняття, ввечері, зранку.
11. Сукня, коштувати, дорого, дешево.

Завдання 19. Відповідайте на питання, вживаючи прислівники / Answer the questions using adverbs:

1. Коли зазвичай п'ють каву? – Зазвичай каву п'ють **вранці**.
2. Коли найдовші канікули?
3. Коли опадає листя з дерев?
4. Коли, зазвичай, катаються на лижах?
5. Як ти читаєш українською?
6. Як ти слухаєш викладача?
7. Де зараз твій друг?
8. Де стоїть стіл у кімнаті?

ЗАНЯТТЯ 2

СІМ'Я (БІОГРАФІЯ) / FAMILY (BIOGRAPHY)

Граматичний матеріал: Іменні частини мови: іменник, прикметник, займенник (повторення та систематизація). Категорія відмінка в українській мові. Називний відмінок, його роль у реченні / *The noun, the adjective, the pronoun (revision). Cases in the Ukrainian language. Nominative case and its role in the sentence.*

Хід заняття

Актуалізація опорних знань

Завдання 1. Виконайте тестові завдання / *Do the MCQs:*

1. Виберіть варіант, де усі дієслова у формі інфінітива /
Choose the option where all the verbs are Infinitives

- А) читати, готувати, граємо, снідали
- Б) вибрати, бути, купатися, сидіти
- В) були, сидів, засмагаємо, проводити
- Г) приготували, слухаєте, ходите, любити

2. Виберіть варіант, де подано речення у формі теперішнього часу /
Choose the option where the sentence is in the Present tense

- А) Тато любить рибалити.
- Б) Мама на природі багато читала.
- В) Сестра буде грати бадмінтон.
- Г) Ввечері ми відпочивали і співали біля вогнища.

3. Виберіть варіант, де подано речення у формі минулого часу /
Choose the option where the sentence is in the Past tense

- А) Сьогодні ввечері друзі будуть купатися в басейні.
- Б) Сьогодні ми всі разом готуємо обід.
- В) Сьогодні ми познайомилися з новим сусідом.
- Г) Ввечері ми любимо говорити про щоденні справи

4. Виберіть варіант, де подано речення у формі минулого часу жіночого роду /
Choose the option where the sentence is in the Past tense and the subject is feminine

- А) Це літо я провів в Ужгороді.
- Б) Влітку ми багато купалися і відпочивали.
- В) Сьогодні сонце світило дуже яскраво.
- Г) Минулого року я навчалася на першому курсі.

5. Виберіть варіант, де подано речення у формі минулого часу чоловічого роду / *Choose the option where the sentence is in the Past tense and the subject is masculine*

- А) Вчора ми вечеряли у готелі.
- Б) Ввечері ми будемо знайомитися з новими сусідами.
- В) Минулого року я навчався дистанційно.
- Г) Щовечора мій друг читає книгу.

6. Виберіть варіант, де подано речення у формі минулого часу множини / *Choose the option where the sentence is in the Past tense and the subject is plural*

- А) У вільний час ми слухаємо музику.
- Б) Ввечері друзі ходять у спортзал.
- В) Цього літа я багато читав.
- Г) На канікулах мої друзі були в Індії.

7. Виберіть варіант, де усі дієслова у формі майбутнього часу / *Choose the option where all the verbs are in the Future tense*

- А) читаємо, буду відпочивати, слухали
- Б) був, була, було, були.
- В) буду, будеш, будуть, буде
- Г) ходити, грати, кататися, вчитися

Завдання 2. Виберіть зайве слово. Поясніть свій вибір, використовуючи подані слова / *Find the odd word and explain your choice using the words: іменник (noun); дієслово (verb) - інфінітив (infinitive) / минулий час (Past tense)/ теперішній час (Present tense); прислівник (adverb)- відповідає на питання як?(how?) коли?(when?) де?(where?)*

1. Читали, засмагала, снідаємо, рибалив. – Зайве слово «**снідаємо**», тому що це дієслово - теперішній час, усі інші – минулий час

- 2. Виховуємо, відпочиваєш, лікую, розмовляти.
- 2. Взимку, влітку, навесні, осінь.
- 3. Ранок, день, ввечері, ніч.
- 4. Тихо, голосно, ліворуч, по-українськи, цікаво
- 5. Праворуч, ліворуч, сьогодні, тут, там, вгорі.

***

Минулого заняття ми з вами знайомилися. Сьогодні ж ми будемо представляти один одному своїх членів родини

Перехід до нової розмовної теми

Зверніть увагу на дошку. Читайте слова і спробуйте вгадати, яка тема сьогоднішнього заняття / *Pay attention to the board. Read the words and try to guess what the topic of today's lesson is.*

- Чи можете ви замість цифр 1,2,3,4 дібрати пари (жіночого роду) до поданих слів? / *Can you write missing words instead of numbers 1,2,3,4 to complete pairs (masculine-feminine)*
- Отже, яка тема сьогоднішнього заняття? Так, сім'я (родина)
- Чи можете ви продовжити список членів родини? / *Can you continue the list of family members?*

Зверніть увагу на список слів та доповніть свої міркування / *Pay attention to the list of words and supplement your thoughts*

Члени сім'ї, родини / *Family members*

сім'я/родина	family
батьки	parents (father and mother)
батько/тато	father/daddy
мати/магір/мама	mother/mum
дідо/дідусь	grandfather/granddad
баба/бабуся	grandmother/granny
дитина (діти)	child (children)

донька/дочка	daughter
син	son
брат	brother
сестра	sister
близнюки	twins
двоюрідні брати/сестри	cousins
пасинок	stepson
пасербиця	stepdaughter
онук(-а) / онуки	grandson(granddaughter)/grandchildren
родичі	relatives
вітчим	stepfather
мачуха	stepmother
чоловік	1. husband 2. man
дружина/жінка	1. Wife 2. woman
дядько	uncle
тітка	aunt
племінник (племінниця)	nephew (niece)
зять	son-in-law
невістка	daughter-in-law
не/одружений	single / married (male)
не/заміжня	single / married (female)
наречена	bride (fiancee)
/наречений	bridegroom (fiance)
Розлучений (розлучена)	divorced
сирота	orphan

Завдання 3. Продовжіть речення українською / *Complete the sentences in Ukrainian*

0. . Your father's son is your ...**брат**
1. Your father's mother is your ...
2. Your father's brother is your ....
3. Your mother's father is your ...
4. Your son's son is your...
5. Your grandmother's daughter is your...
6. Your mother's or father's sister is your...
7. Your non biological mother is your...
8. Your sister's daughter is your ...
9. Your sister's son is your...
10. Your uncle's son or daughter is your ...

Завдання 4. Кросворд / Word puzzle

А) Закінчіть речення. Заповніть клітинки по горизонталі / Complete the sentences. Write the words across

1. Син твого батька – твій ... .
2. Твій батько – ... твоєї матері.
3. Брат твого батька – твій ... .
4. Твоя мати – ... твого батька.
5. Син твого сина - твій.....
6. Дочка твоєї бабусі – твоя ...

			1	7			
	2						
		3					
4							
			5				
			6				

Слова для довідок / Words for reference: мати, батько, брат, сестра, дядько, тітка, чоловік, дружина, дідусь, бабуся, онук, онука.

Б) Яке слово (7) ви отримали по вертикалі? Який синонім до цього слова ви знаєте? / What keyword (7) did you get vertically (down)? What synonym to this word do you know?

Завдання 5. Прочитайте діалоги. Відповідайте: Хто такий Сергій Іванович? Яка його професія? / Read the dialogues. Answer the questions: Хто такий Сергій Іванович? Яка його професія?

I

- Чи можна з вами познайомитися? Мене звати Сергій Іванович.
Я – ваш сусід.
- Дуже приємно. Я – Катерина Григорівна.
- Ви тут живете зі сім'єю?
- Так.
- У вас велика сім'я?
- Ні, нас троє – чоловік, донька і я. А ви одружені?
- Так, я одружений. У мене є дружина і двоє дітей. Син має чотирнадцять років, а донька – дев'ять. Вони – школярі. Дружина – лікар. Я – вчитель у школі.
- Буду рада познайомитися з вашою сім'єю.
- Приходьте до нас у гості! Ми живемо на третьому поверсі.
- Дякую за запрошення. Обов'язково прийдемо.
- До зустрічі.

II

- Ось наше сімейне фото. Це батько. Це наша мама. Це брат.
- Де працює твій батько?
- Мій батько службовець у банку.
- А мама працює теж?
- Так, вона медсестра.
- Твій брат старший чи молодший за тебе?
- Він старший за мене на три роки. Він викладач біології. Ось на цьому фото його дружина Ірина та їхній син Максим. Це мій племінник. Він дуже схожий на мого брата.
- Дуже красиве фото!

Завдання 6. Поставте речення у правильному порядку / *Put the sentences in the right order*

- Так, вона медсестра.
- Він старший за мене на три роки.
- **Ось наше сімейне фото. Це батько. Це наша мама. Це брат.**
- Твій брат старший чи молодший за тебе?
- Мій батько службовець у банку.
- Дуже красиве фото!
- Де працює твій батько?
- А мама працює теж?

Завдання 7. Закінчіть діалоги / *Complete the dialogues. What's the answer? (Use task 3 and your own ideas)*

1.   – У вас велика сім'я?
- ....
- Приходьте до нас у гості! Будемо раді бачити вас!
- ...
2.   – Ви одружені?
- ...
- Де працює ваша дружина?
- ...
3.   – Твій брат старший чи молодший за тебе?
- ...
- Він працює чи навчається?
- ...

Завдання 8. Доповніть діалоги запитаннями. / *Complete the dialogues. What's the question?*

1.

- _____? - Так, у мене є брат.
- _____? - Він навчається в інституті.

2.

- _____? - Так, я одружений. Мою дружину звати Наталя.
- _____? - Вона працює вчителем в школі.

3.

- _____? - Мій брат старший за мене.
- _____? - Ні, він не навчається. Він працює в школі.

Завдання 9. Підготуйте фото своєї сім'ї та представте українському другові / подрузі свою родину / *Prepare a photo of your family and introduce your family to a Ukrainian friend.*

Зразок: - Ось наше сімейне фото. Це тато...Його звати... Це мама...Її звати...

Завдання 10. Прочитайте і перекладіть текст / *Read and translate the text.*

«МОЯ БІОГРАФІЯ» / «My Biography»

Мене звать Самір. Мій день народження (*birthday*) – 5 (п'ять) липня, рік народження – 1998 (тисяча дев'ятсот дев'яносто восьмий). Я народився в місті Делі.

Мого батька звати Радхі, йому 45 років. Мій батько інженер. Він дуже наполегливий. Він працює на великому заводі (*factory*).

Мою маму звати Каур. Вона на три роки молодша від батька. Моя мама – лікар. Вона працює в лікарні. Вона дуже розумна жінка. Мої тато і мама люблять свою роботу (*job*). Вони дуже працьовиті. Батьки проводять багато часу (*to spend a lot of time*) на роботі. Колеги (*colleagues*) їх шанують (*respect*). Я люблю своїх батьків і пишаюся (*proud*) ними.

У мене є молодший (*younger*) брат і старша (*older*) сестра.

Джюті — моя старша сестра. Їй 28 років. Вона заміжня. Моя сестра - вчитель математики в школі. Вона красива молода жінка. Її чоловіка звати Кумар. Вони мають сина (його звати Ракеш) та доньку (її звати Гаріма). Це мої улюблені племінники.

Рагул — мій молодший брат. Йому 12 років. Він — школяр. Рагул хоче бути інженером.

Я навчаюся в Ужгороді на медичному факультеті. Я студент другого курсу. Я мрію стати (*dream to become*) лікарем. Я вважаю (*consider*), що професія лікаря корисна (*useful*) й цікава, але нелегка. Мої улюблені предмети (*favorite subjects*) - біологія і хімія.

У мене небагато вільного часу (*free time*), проте я маю хобі. Мое захоплення – це спорт. У вільний час я граю у футбол або крикет. Я також люблю малювати (*draw*).

У мене є багато друзів. Ми чудово разом проводимо вільний час.

Завдання 11. Подані фрази поєднайте із героями тексту і запишіть у таблицю (відповідно до тексту). Зверніть увагу, буде зайва інформація / *Combine the given phrases with the characters from the text and write them in the table (according to the text). Please note, there will be extra information*

Інженер, 12 років, 5 липня 1998 рік, школяр, любить біологію і хімію, 45 років, працює в лікарні, 28 років, мріє стати інженером, його захоплення – спорт, вчитель математики, працює в школі, студент другого курсу, наполегливий, 42 роки, працює на заводі, розумна, любить малювати, її сина звать Ракеш, племінник, навчається на медичному факультеті, красива молода жінка.

<u>Самір</u>	<u>Ратхі</u>	<u>Каур</u>	<u>Джіоті</u>	<u>Рагуд</u>
	Інженер, ...			

Завдання 12. Прочитайте ще раз текст і позначте твердження як «правильно» або «неправильно» / *Read and say if these sentences are «true» or «false».* *Correct the false ones.*

1. Самір народився в місті Ужгород. – **Неправильно.** Самір народився в місті Делі.

2. Батько Саміра – інженер, а мати - лікар.

3. Мати Саміра має 45 років.

4. Батьки багато працюють.

5. В Саміра є молодший брат.

6. Сестра Джіоті незаміжня.

7. Самір - школяр.

8. Самір мріє стати лікарем.

9. Професія лікаря важка.

10. Самір не любить біологію і хімію.

11. Хобі Саміра – музика.

12. У Саміра багато друзів.

13. Друзі разом проводять вільний час.

Завдання 13. За зразком тексту (завдання 8) розкажіть про вашу біографію та сім'ю. Текст запишіть у зошит / *Using the text of task 8 talk about your biography and your family. Write down the text.*

Перехід до граматики

Сьогодні ми з вами будемо повторювати іменні частини мови: іменники, прикметники і займенники. Виконайте наступне завдання і перевірте, чи добре ви їх пам'ятаєте. / *Today we are going to revise some nominal parts of speech: nouns, adjectives and pronouns. Complete the next task and check how well you remember them.*

Завдання 14. Подані слова розподіліть на іменники, прикметники і займенники. Запишіть їх у таблицю / *Write down the given words into corresponding columns: nouns, adjectives and pronouns.*

Батько, Радхі, мій, інженер, він, наполегливий, великий, завод, мама, Каур, вона, молодша, моя, лікар, лікарня, розумна, жінка, мої, робота, вони, працювати, батьки, час, колеги, їх.

Іменники (nouns)	Прикметники (adjectives)	Займенники (pronouns)
Батько, Радхі...	...	Мій...

Завдання 15. Повторіть особливості розподілу іменників за родами / *Revise the features of noun gender division*

Рід іменника / Gender of the noun

Однина (singular)		
Чоловічий рід / ВІН (masculine gender)	Жіночий рід / ВОНА (feminine gender)	Середній рід / ВОНО (neuter gender)
брат, стіл, стілець, зошит, університет, декан, чай; тато, дідю,	Мама, сестра, Надія, кава, ручка, кімната, аудиторія, книжка	фото, вікно, ліжко, кафе, місто, дитя, кошеня; таксі, хобі.
ending in a consonant , but sometimes – о, я (for male). (дядько, батько, Юрко, Микола, суддя)	ending in – а, – я , but sometimes consonant (любов, кров, осінь) мати!	ending in – о or – (-е) . – я (after two same cons.) - завдання, sometimes – а, – я (for creature) - дитя, but таксі, хобі

Завдання 16. Подані іменники розподіліть за родами та числами (таблиця 1) та розподіліть на дві групи – живі істоти, неживі предмети (таблиця 2) / *Identify the genders and numbers of the given nouns (Table 1) and divide into two groups – animate nouns, inanimate nouns (Table 2)*

Студент, батько, мама, факультет, батьки, брат, сестра, племінники, чоловік, мачуха, вітчим, дитина, робота, колеги, жінка, лікар, час, предмети, захоплення, друзі, футбол, біологія, Ужгород, місто, інженер, Джіоті, Рагул, онук, онука.

Таблиця 1 / Table 1

Чоловічий рід (m.g.)	Жіночий рід(f.g.)	Середній рід(n.g.)	Множина (pl.)
Студент...	Студентка...	Фото...	Студенти...

Таблиця 2 / Table 2

Хто це? / Who is it?	Що це? / What is it?
Студент...	факультет...

Завдання 17. Подані прикметники розподіліть за родами і числами / *Identify the genders and numbers of the given adjectives*

Наполегливий, розумна, працьовиті, молодший, старша, красива, молода, улюблені, медичний, вільний, чудові

Чоловічий рід	Жіночий рід	Середній рід	Множина
Добрий...	Добра...	Добре...	Добрі...

Завдання 18. Подані займенники розподіліть за родами і числами / *Identify the genders and numbers of the given pronouns and write them down into the correct columns*

Мій, моя, моє, мої, твій, твої, наш, наше, їхній, ваше, ваші, його, ваш, її.

Чоловічий рід	Жіночий рід	Середній рід	Множина
Він...	Вона...	Воно...	Вони...

Зверніть увагу, у завданнях 14-18 іменники, прикметники, займенники подані в Називному відмінку. Це їхня початкова форма. Усі ці частини мови змінюються за відмінками / *Note that in tasks 13-16 nouns, adjectives, pronouns are given in the nominative case. This is their initial form. All these parts of speech are declined.*

ВІДМІНКИ / CASES

1. Називний відмінок - хто? що? / *Nominative*
2. Родовий відмінок – кого? чого? / *Genitive*
3. Давальний відмінок – кому? чому? / *Dative*
4. Знахідний – кого? що? / *Accusative*
5. Орудний – ким? чим? / *Ablative*
6. Місцевий – на (у)кому? на (у) чому? / *Locative*
7. Кличний / *Vocative*

НАЗИВНИЙ ВІДМІНОК ІМЕННИКА
NOMINATIVE CASE OF THE NOUN (Хто? Що?)

Chief Use:

1. *As a subject of a sentence* – Студент пише. Книжка лежить.
2. *As a single nominative predicate.* Мухаммед - студент
3. *With the numerals 1, 2, 3, 4* – Тут 1 студент (2/3/4 студенти)

Завдання 19. Утворити форму множини / Write the plural form

Закінчення множини <i>Plural endings</i>		
Чоловічий рід (він – m.g.)	Жіночий рід (вона – f.g.)	Середній рід (воно – n.g.)
-Ø (cons.) + -и ; Клас - класи -о → -и ; Батько - батьки	-а → -и Жінка - жінки	-о → а Місто – міста -(ч, щ) е → -а Прізвище - прізвища
-ь, -я → -і ; Дідусь - дідусі -(ж,ч,щ,ш)а → -і	-я → -і Бабуся - бабусі -(ж,ч,щ,ш) Ø + -і Ніч - ночі -(ж,ч,щ,ш)а → -і Площа - площі -ь – -і	-е → -я Місце - місця
-й → -ї Трамвай - трамваї	-ія → -ії Аудиторія - аудиторії -'я → -'ї	-(tt)я → -(tt)я Завдання - завдання
-р + -и/-і Лікар – лікарі Інженер - інженери		

Зразок: Голова і плече – голови і плечі.

Дідусь і бабуся –

Друг і товариш –

Мати і син –

Брат і сестра –

Жінка і **дитина** –

Клас і аудиторія –

Зошит і дошка –

Олівець* і ручка –

Місто і село –

Школа і університет –

Стіл і стілець –

Будинок і магазин –

День і **ніч** –

Понеділок і вівторок –

Рука і нога –

Лікарня і лікар –

Plural form. Exceptions

Мати – матері;

ім'я – імена;

дівчина – дівчата;

дитина – діти;

людина – люди;

друг – друзі;

око – очі;

плече – плечі;

квітка – квіти.

*Pay attention

I // O	O // O	E // O
Сті́л – сто́ли	Ринок – ри́нки	Де́нь – дні́
Гі́сть – го́сті	Будинок – буди́нки	Оліве́ць – олі́вці
Рі́к – ро́ки	Квиток – квитки́	Стіле́ць – сті́льці
Ні́с – но́си	Малюнок – малю́нки	Хлопе́ць – хлопці́
Колі́р - кольо́ри	Садо́к – садки́	Украї́нець – украї́нці

Завдання 20. Додайте відповідний підмет з довідки. (іменник у називному відмінку). Запишіть речення за зразком / *Add the appropriate subject from the reference. (a noun in the Nominative case). Write sentences according to the pattern:*

Довідка/ Reference:

Студент, студенти, викладач, викладачі, друг, друзі, подруга, подруги, дитина, діти

Зразок: _____ читав. – **Студент** читав.

1. _____ працював. 2. _____ говорили. 3. _____ робив. 4. _____ запитували. 5. _____ стояла. 6. _____ лежали. 7. _____ сидів. 8. _____ слухав. 9. _____ повторювали.

Завдання 21. Напишіть речення у множині./ *Write sentences in the plural.*

Зразок: Друг працює – _____ працюють. – **Друзі** працюють

1. Хлопе́ць вчиться - _____ вчаться. 2. Подруга читає - _____ читають. 3. Я пишу - _____ пишемо. 4. Викладач знає - _____ знають. 5. Сусід слухає - _____ слухають. 6. Дитина розуміє - _____ розуміють. 7. Людина запитує - _____ запитують. 8. Мати відповідає - _____ розповідають. 9. Око болить - _____ болять. 10. Дівчина чекає - _____ чекають.

КОНСТРУКЦІЯ

У мене (у тебе) є...II(You) have + Nominative case (as a subject)

Я	У мене є... (I have)	телефон, брат, батько	Мій/моя/моє/мої
Ти	У тебе є (You have)	книга, подруга, брат	Твій/твоя/ твоє/твої
Він, Воно	У нього є (He/it has)	ручка, родина, мати	Його
Вона	У неї є (She has)	сусідка, друг, машина	Її
Ми	У нас є (We have)	картина, дзеркало, стільці	Наш/наша/наше/наші
Ви (pl.)	У вас є (You have)	батьки, телефон, сумка	Ваш/ваша/ ваше/ваші...
Вони	У них є (They have)	гроші, квартира, ключ	Їхній/їхня/їхнє/їхні...

Завдання 22. Дайте позитивну відповідь на запитання / *Give positive answers to the questions.*

Зразок: - У тебе є журнал? - Так, у мене є журнал.

1. У Вас є олівець? 2. У нього є сестра? 3. У нас є заняття? 4. У тебе є книга? 5. У неї є подруга? 6. У вас є завдання? 7. У тебе є машина? 8. У вас є телефон? 9. У Вас є текст? 10. У мене є час? 11. У них є діти? 12. У тебе є кімната? 13. У нас є сьогодні заняття? 14. У них є собака? 15. У вас є гроші? 16. У неї є батьки? 17. У них є діти? 18. У нього є годинник? 19. У Вас є планшет? 20. У вас є телевизор? 21. У неї є брат? 22. У мене є помилки? 23. У них є новини?

Before completing the next task, revise the forms of possessive pronouns!

Число <i>number</i>	Рід <i>gender</i>	Особові займенники (<i>personal pronouns</i>)							
		I особа/ person		II особа/ person		III особа/ person			
		Я (I)	Ми (We)	Ти (you)	Ви (you)	Він (he)/ воно (it)	Вона (she)	Вони (they)	
		Присвійні займенники (<i>possessive pronouns</i>)							
Однина <i>(singular)</i>	Чоловічий <i>(masculine)</i>	Чий тато?	Мій	Наш	Твій	Ваш	Його	Її	Їхній
	Жіночий <i>(feminine)</i>	Чия мама?	Моя	Наша	Твоя	Ваша	Його	Її	Їхня
	Середній <i>(neuter)</i>	Чие фото?	Мое	Наше	Твоє	Ваше	Його	Її	Їхнє
Множина <i>(plural)</i>	<i>(all genders)</i>	Чіі діти?	Мої	Наші	Твої	Ваші	Його	Її	Їхні
		<i>Whose?</i>	<i>my</i>	<i>our</i>	<i>your</i>	<i>your</i>	<i>his</i>	<i>her</i>	<i>their</i>

Завдання 23. Дайте відповідь на питання /Answer the questions.

Зразок: Чий це викладач? Це (**ми**) _____ викладач. – Це **наш** викладач

1. Чиє це фото? – Це (**вона**) _____ фото.
2. Чия це тітка? – Це (**він**) _____ тітка.
3. Чий це брат? – Це (**я**) _____ брат.
4. Чия це родина? – Це (**ми**) _____ родина.
5. Чий це племінник? – Це (**вона**) _____ племінник.
6. Чий це батьки? – Це (**вн**) _____ батьки.
7. Чий це дідусь? – Це (**ти**) _____ дідусь.
8. Чия це родина? – Це (**вони**) _____ родина.
9. Чий це родичі? – Це (**ми**) _____ родичі.
10. Чий це діти? – Це (**я**) _____ діти.

Завдання 24. Доповніть речення, використовуючи присвійні займенники / Complete the sentences using possessive pronouns.

Зразок: У мене є журнал. Це ... журнал.

У мене є журнал. Це **мій** журнал.

1. У мене є сестра. Це ... сестра.
2. У нього є батьки. Це ... батьки.
3. У тебе є фото. Це ... фото.
4. У них є діти. Це ... діти.
5. У вас є онук. Це ... онук.
6. У тебе є вітчим. Це ... вітчим?
7. У неї є племінники. Це ... племінники?
8. У тебе є брат. Це ... брат?
9. У нього є подруга. Це ... подруга.
10. У мене є паспорт. Це ... паспорт.

Завдання 25. Поставте питання з чий? чия? чиє? чій? / Ask questions with whose (чий? чия? чиє? чій?).

Зразок: Це **мій** телефон. - **Чий це телефон?**

1. Це **моя** сумка. - _____
2. Це **моє** фото. - _____
3. Це **мої** документи. - _____
4. Там живе **твоя** родина. - _____
5. Тут живуть **твої** друзі. - _____
6. Там працюють **мої** батьки. - _____
7. Тут навчається **наш** син. - _____
8. Тут працює **ваша** донька. - _____

Завдання 26. Читайте діалоги, замість крапок вживайте потрібні займенники / *Read the dialogues, complete the gaps with the appropriate pronouns*

1)

- Ти знаєш, хто це?
- Так, знаю. Це ... викладач. / (наш/наша/наше/наші)
- Як ... звуть. / (його/її)
- Віктор Іванович.
- А це хто?
- Ти не знаєш? Це ... декан. / (наш/наша/наше/наші)

2)

- Познайомтесь, це ... друг. / (мій/моя/моє/мої),
- ... звуть Марк. / (його/її)
- Дуже приємно, Марку. ... студент? / (я, ми, ти, ви)
- Ні, ... програміст. А ...? / (я, ми, ти, ви)
- ... студент. У ... є подруга? / (я, ми, ти, ви), (мене, тебе)
- Так, звичайно є.
- Як ... звуть? / (його/її)
- ... звуть Олена. / (його/її)
- ... подруга теж програміст? / (твій, твоя, твоє, твої)
- Ні, ... вчителька. / (я, ви, він, вона, вони)

Завдання 27. Напишіть відповідні займенники / *Write the appropriate pronouns.*

1. (My) _____ мама лікар. (She) _____ – дуже працююча.
2. Арун – (our) _____ друг. (He) _____ – дуже розумний.
3. Це – (my) _____ батьки. (They) _____ – добрі.
4. Це – Оскар і Пет. (They) _____ – (my) _____ друзі.
5. Мене звали Амелі. (I) _____ – з Гани.
6. Це – (my) _____ батько. (He) _____ високий і сильний.
7. Адаме, (you) _____ – чудовий друг!
8. Це – (me) _____ і (my) _____ друг Азіз. (We) _____ – іноземні студенти.

ПРИКМЕТНИК / THE ADJECTIVE

Прикметник завжди узгоджується з іменником у роді, числі, відмінку. / *The adjective always agrees with the noun in the gender, number, case.*

Батько (m.g.) – добрий**и** батько

Мама (f.g.) – добра**а** мама

Місце (n.g.) – добре**е** місце

Батьки (pl.) – добрі**і** батьки

Завдання 28. А) Виберіть правильні форми прикметників, щоб заповнити пропуски у текстах / Choose the right options to fill in the blanks in the texts I and II

I) ЛУКАС – 1) ___ і ___ хлопець. У нього 2) ___ очі. Його ніс достатньо 3) ___, але ___. Його зуби 4) ___ і ___. Його посмішка дуже 5) ___. Він часто посміхається. Він також багато говорить. Він має 6) ___ обличчя. Його волосся 7) ___ і ___. Він 8) ___, 9) ___, 10) ___ хлопець. Він багато жартує. Він має багато друзів. Усі люблять його.

1. А) високий і худий	Б) висока і худа	В) високі і худі
2. А) карий	Б) каре	В) карі
3. А) великий, але красивий	Б) велика, але красива	В) великі, але красиві
4. А) білий і рівний	Б) біла і рівна	В) білі і рівні
5. А) гарний	Б) гарна	В) гарне
6. А) овальний	Б) овальне	В) овальні
7. А) короткий і кучерявий	Б) короткі і кучеряві	В) коротке і кучеряве
8. А) красива	Б) красиве	В) красивий
9. А) розумне	Б) розумний	В) розумні
10. А) веселе	Б) весела	В) веселий

II

ЖАСМІН – 1) ___ дівчина.

Її очі 2) ___ і ___

Її ніс 3) ___.

Її посмішка – 4) ___.

Її обличчя 5) ___.

Її волосся 6) ___, 7) ___ і 8) ___.

Вона 9) ___, 10) ___, 11) ___ дівчина.

Усі люблять її.

1) А) високий	Б) висока	В) високе
2) А) чорне і велике	Б) чорний і великий	В) чорні і великі
3) А) маленький	Б) маленька	В) маленькі
4) А) гарний	Б) гарне	В) гарна
5) А) круглий	Б) кругла	В) кругле
6) А) чорний	Б) чорна	В) чорне
7) А) довгий	Б) довга	В) довге
8) А) кучерявий	Б) кучерява	В) кучеряве
9) А) красивий	Б) красиве	В) красива
10) А) добра	Б) добрий	В) добре
11) А) розумне	Б) розумна	В) розумні

Випишіть нові прикметники і вивчіть їх! Write out new adjectives and learn them!

Б) Зробіть (за зразком завдання) опис свого брата або сестри. / Write (according to the sample task) a description of your brother or sister.

ЗАНЯТТЯ 3
«РОДОВІДНЕ ДЕРЕВО / FAMILY TREE»

Граматичний матеріал: Кличний відмінок іменника. Слова вітання і звертання до особи. Збірні числівники / *The Vocative case of the noun. Forms of greeting and addressing people. Collective nouns*

Хід заняття
Актуалізація опорних знань

Завдання 1. Виконайте тестові завдання / Do the MCQs:

1. Це чоловік мами. Отже, це мій....

А) брат   Б) дідусь   В) батько   Г) дядько

2. Це дружина мого батька. Це моя ....

А) тітка   Б) сестра   В) племінниця   Г) мати

3. Це мама моєї мами. Це моя...

А) невістка   Б) донька   В) бабуся   Г) онука

4. Це батько мого тата. Це мій...

А) онук   Б) дідо   В) батько   Г) вітчим

5. Це брат мого тата. Це мій...

А) дядько   Б) вітчим   В) зять   Г) батько

6. Це сестра мами. Це моя...

А) мачуха   Б) пасербиця   В) донька   Г) тітка

7. Це діти моєї сестри. Це мої...

А) онуки   Б) племінники   В) син і дочка   Г) діти

8. Це дочка моєї сестри. Це моя...

А) невістка   Б) племінниця   В) дочка   Г) онука

9. Це брат моєї сестри. Це мій...

А) племінник   Б) онук   В) брат   Г) син

10. Я не маю тата і мами. Я ...

А) неодружений   Б) сирота   В) розлучений   Г) самотній

11. У мене є дружина. Тепер я ....

А) вітчим   Б) одружений   В) розлучений   Г) сирота

12. У мене є чоловік. Тепер я ....

А) одружена   Б) заміжня   В) сирота   Г) розлучена

Завдання 2. Поєднайте правильно слова, утворивши словосполучення. Перекладіть їх. Додайте по одному прикметникові до кожного словосполучення / *Match the words correctly to form a phrase. Translate them. Add one adjective to each phrase.*

Пряме, кучеряве	Дівчина
Розумна і красива	Хлопець
Карі, блакитні	Зуби
Білі і рівні	Очі
Високий і худий	волосся

Зразок: Пряме, кучеряве, довге волосся - Straight, curly, long hair

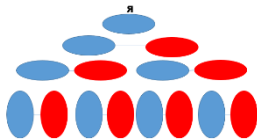
Завдання 3. Опишіть свого брата або сестру (домашнє завдання) / *Write a description of your brother or sister.*

Перехід до нової розмовної теми

Останнім часом ми багато говорили про сім'ю і родину. Я впевнена, що у вас дружні, веселі і щасливі сім'ї. Сподіваюсь, усі розуміють, що сім'я, родина – це найдорожче, що у вас є. Її треба бергти. / You have to keep it.

Як можна зберегти інформацію про родину? / How can you save information about family?

Сьогодні дамо відповідь на це питання.

Кожному роздається аркуш паперу. Із зображенням кружечка і написом «Я». Студенти записують своє ім'я (під час бесіди викладач (на дошці) і студенти створюють зображення, асоціативний куц – *малюнок 1*)

1. Як називаються найближчі люди, які оточують вас від народження?

(батьки - тато і мама). Запишіть їхні імена

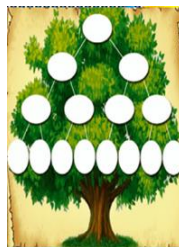
2. У них теж є батьки? Хто вони для вас? (дідо і баба). Запишіть імена.
3. Але і в них були батьки. Хто вони для вас? Ви знаєте їхні імена? Ким вони були? Якщо так, запишіть.

4. Що вам нагадує отримане зображення? / What does the resulting image remind you of?

Звичайно, родовідне (родинне, сімейне) дерево – family tree!

Це найпростіший варіант.

Але ж у вас можуть бути брати і сестри, і батьки можуть мати братів і сестер (ваші дядьки і тітки). Тому родовідне дерево буде більше і ширше (larger and wider).

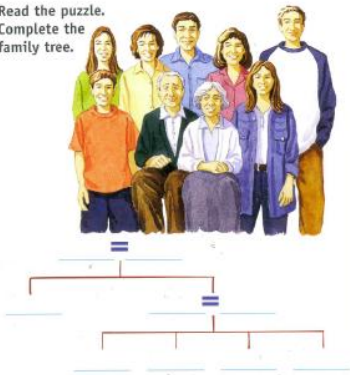

Сімейне дерево - це чудовий спосіб зберегти інформацію про членів родини! / A family tree is a great way to save information about family members!

Завдання 4. Прочитайте речення у першій частині і після того доповніть речення у другій частині (використовуйте слова із довідки) / Read the sentence in the first part and then complete the sentence in the second part (use the words from the reference)

I part

Read the puzzle.
Complete the
family tree.

1. Мене звати С'юзен. Мій батько Том.
2. Мене звати Джейн. Мої дочки Люсі і С'юзен.
3. Мене звати Сем. Моя мама Джейн.
4. Мене звати Люсі. Мої брати Сем і Нік.
5. Мене звати Том. Мої батьки Джон і Мері.
6. Мене звати Мері. Мої діти - Давід і Том.
7. Мене звати Джон. Мої онуки Сем і Нік.

II part

Слова для довідки / The reference

Син(2), племінники, чоловік, дружина, дочки, брат, племінниці, онука, діти, дядько, сини, онук.

1. Том – це син Джона і Мері.
2. Джейн – це _____ Тома.
3. Давід – це _____ Джона і Мері.
4. Том – це _____ Джейн.
5. Сем і Нік – це _____ Давіда.
6. Люсі і С'юзен – це _____ Давіда.
7. С'юзен – це _____ Мері і Джона.
8. Нік – це _____ Джона і Мері.
9. Сем і Нік – це _____ Тома і Джейн.
10. Люсі і С'юзен – це _____ Тома і Джейн.
11. Сем, Нік, Люсі, С'юзен – це _____ Тома і Джейн.
12. Давід – це _____ Сема і Ніка.
13. Том – це _____ Давіда.

Завдання 5. Члени родини можуть мати і спільні риси характеру, і індивідуальні. Які із поданих прикметників ви могли б використати по відношенню до своїх членів родини / *Family members can have both common and individual traits. Which of the following adjectives could you use in relation to your family members?*

Моя мама (Яка?)	Мій тато (Який?)	Мій брат/сестра
Добра...	...	.../...

розумний -clever

наполегливий- persistent

працьовитий -hardworking

лінивий -lazy

жвавий -brisk, lively

спокійний -calm

веселий -cheerful

енергійний -energetic

лагідний- gentle

добрий -kind

красивий beautiful

вродливий -pretty

суворий - strict

справедливий- fair

розбещений-spoilt

Завдання 6. Прочитайте про сім'ю Аруна. Дізнайтеся, чи такий же характер мають його члени родини. Що у вас є спільного, а що відмінного? / *Read about Arun's family. Find out if his family members have the same character. What do you have in common and what is different?*

«РОДИНА АРУНА» / «Arun's Family»

Я студент-іноземець, мене звать Арун. Зараз я живу у невеликому і дуже затишному місті Ужгород. Я навчаюсь в Ужгородському національному університеті на медичному факультеті № 2. Тепер я студент другого курсу. Раніше я жив та навчався у Нью-Делі. Це столиця Індії. Там зараз живе вся моя родина – батько, мати, троє братів і старша сестра, дідусь і бабуся.

Мого батька звать Рохіт. Йому 62 роки. Раніше він працював у школі, викладав історію. Моя мама молодша за батька на три роки, вона красива жінка. Її звать Аміна. Раніше вона працювала у шкільній бібліотеці. Зараз мої батьки не працюють, вони отримують пенсію, вони пенсіонери. Моя мати дуже лагідна і добра. А батько суворий, але справедливий.

У нашій сім'ї п'ятеро дітей – четверо хлопців і одна дівчина. Наша старша сестра вже заміжня. Її звать Дженіта. Дженіта висока, струнка і вродлива жінка. У неї чудовий чоловік і дві маленькі дочки. Це мої племінниці.

Мій старший брат Мухамед вже працює. Раніше він вчився в технічному університеті. А зараз він інженер на великому заводі. Мухамед іще не одружений, але у нього є наречена. Мухамед дуже розумний, наполегливий і працьовитий. Він багато читає. Також він любить грати крикет.

Мої молодші брати Самір і Джаміль – близнюки. Вони ще діти, вони вчаться у школі, у шостому класі. Самір і Джаміль дуже жваві, веселі та енергійні хлопці. Вони люблять гуляти, плавати, грати у футбол. А вчитися вони не люблять. Тому в них не дуже добрі оцінки у школі.

З нами живуть мої дідусь Амір і бабуся Сінтхія. Батьки мого тата. У нас є сад і невеликий город. Вони вирощують овочі на городі та доглядають за садом. Вони дуже працьовиті.

Я дуже люблю свою родину і сумую за ними.

Завдання 7. Знайдіть збірні числівники у тексті. Випишіть їх. / Find collective numerals in the text. Write them out.

Revise!

Збірні числівники. Collective numerals.

In order to denote a number of people as one entity, collective cardinal numerals are used (двоє хлопців (the two boys). Nouns following them will be used in the Genitive case plural

два – двоє хлопців/лікарів
 три – троє хлопців / лікарів
 чотири – четверо хлопців / лікарів
 п'ять – п'ятеро хлопців / лікарів
 шість – шестеро хлопців / лікарів
 сім – семеро хлопців / лікарів
 вісім – восьмеро хлопців / лікарів
 дев'ять – дев'ятеро хлопців / лікарів
 десять – десятеро хлопців / лікарів

Завдання 8. З'єднайте (відповідно до текст «Родина Аруна») / Match (according to the text)

Члени сім'ї / Family members	Опис / description
Батько Рохіт	розумний, наполегливий, працьовитий
Мати Аміна	жваві, веселі, енергійні
Старша сестра Дженіта	лагідна, добра, красива
Старший брат Мухамед	висока, вродлива
Брати Самір і Джаміль	суворий, справедливий

Завдання 9. Дайте відповідь на питання: Що у вас є спільного зі сім'єю Аруна, а чим відрізняєтесь? / *Answer the question: What do you have in common with the Arun family, and what is different?*

Спільне (common)	Відмінне (different)
1. Я живу і навчаюся в Ужгороді теж.	1. Я не жив у Нью-Делі
2. ...	2. ...
3.	3. ....
4.	4. ....

Завдання 10. Розподіліть подані риси характеру у дві колонки (позитивні та негативні). Додайте від себе дві-три риси характеру у кожену колонку / *Divide the listed traits of character into two columns (positive and negative). Add two or three traits of character to each column.*

Жвавий, веселий, хитрий, спокійний, енергійний, працьовитий, лінивий, привітний, турботливий, наполегливий, відповідальний, розбещений, незалежний, невпевнений, впевнений, щедрий, скупий.

Позитивні риси характеру	Негативні риси характеру
Жвавий, веселий	

Завдання 11. За зразком поданого тексту (завдання 6) розкажіть про вашу родину / *Using the text of task 6 talk about your family (describe your family members).*

***

Під час розмови ми дуже часто звертаємось один до одного. Якщо ви були уважні на попередніх заняттях, то могли помітити, що в українській мові звертання має особливу форму.

We address to each other very often during the conversation. If you were attentive in previous classes, you may have noticed that in the Ukrainian language the addressing has a special form.

Під час звертання іменники вживаються в кличному відмінку. Після звертання ставиться кома.

When you address someone, nouns are used in the Vocative case. After addressing, a comma is placed.

Звертання в англійській / Addressing in English.

(Nominative case)	(Vocative case)
The <u>student</u> reads the text loudly.	<u>Student</u> , read the text loudly!
The <u>student</u> reads the task carefully.	<u>Student</u> , read the task carefully!
<u>Students</u> read words slowly.	<u>Students</u> , read the words slowly!

Завдання 12. Читайте речення. Порівняйте форми називного і кличного відмінків в українській мові / *Read the sentences. Compare forms of the Nominative and the Vocative cases in Ukrainian*

(Nominative case)	(Vocative case)
<u>Студент</u> голосно читає текст.	<u>Студенте</u> , голосно читайте текст!
<u>Студентка</u> уважно читає завдання.	<u>Студентко</u> , уважно читайте завдання!
<u>Студенти</u> повільно читають слова.	<u>Студенти</u> , повільно читайте слова!

1. Яке закінчення зазвичай матимуть іменники чоловічого роду в Кличному відмінку?/ *Which ending will usually masculine nouns have in the Vocative case?*
2. Яке закінчення як правило матимуть іменники жіночого роду в Кличному відмінку? *Which ending will usually feminine nouns have in the Vocative case?*
3. Що ви можете сказати про множину?/ *What can you say about plurals?*

Зверте і доповніть свої міркування за таблицею / *Compare and supplement your thoughts according to the table.*

КЛИЧНИЙ ВІДМІНОК / THE VOCATIVE CASE

Рід, число / <i>gender, number</i>	Називний відмінок / <i>Nominative case</i>		Кличний відмінок / <i>Vocative case</i>	
Чоловічий	Студент Батько, керівник, викладач Учитель лікар	-Ø -о, -к ж,ч,ш,ш,дж -ь	Студенте Батьку, керівнику викладачу Учителю Лікарю	-е -у -ю
Жіночий	Сестра Бабуся (diminutive form) Воля Марія	-а -я -я -ія	Сестро Бабусю Воле Маріє	-о -ю -е -є
Середній N.c. = V.c.	Дівча Хлоп'я	-а -я	Дівча Хлоп'я	-а -я
Множина N.c. = V.c.	Студенти Викладачі	-и -і	Студенти Викладачі	-и -і

Запам'ятайте! / Memorize!

Друг – друже
Хлопець – хлопче
Юнак – юначе
Чоловік - чоловіче

Запам'ятайте форми звертання! / Memorize the forms of addressing!

Пан викладач – Пане викладач або Пане викладачу (до чоловіка – to male)
Пан декан – Пане декан, Пане декане
Пані викладачка – Пані викладачко (до жінки – to female)
Пані професорка – Пані професорко

Завдання 13. Прочитайте мікродіалоги. Знайдіть іменники у формі кличного відмінка / *Read the microdialogues. Find nouns in the Vocative case.*

1)

- Добрий день, Маріє.
- Добрий день, Вікторе.
- Як справи?
- Дякую. Добре. А ви як?
- Теж добре.

2)

- Привіт, Акраме! Куди ти йдеш?
- Привіт, Мухамеде! Я іду в деканат. А чому ти запитуєш?
- Я теж іду в деканат.
- Добре. Ходімо разом!

3)

- Добрий день, Ганно Іванівно!
- Добрий день, студенти. Відкривайте ваші підручники на сторінці 45. Сергію, читай голосно текст!

4)

- Пане професоре, у мене знову багато помилок у завданні.
- Максиме, будь ласка, не поспішай, пиши уважно!

5)

- Привіт, Богдане. Як справи?
- Привіт, Оксано. Усе гаразд. А як ти?
- Дякую, добре.
- Вибач, Оксано, я зараз поспішаю. Бувай!
- Бувай! До зустрічі.

Усе гаразд = усе добре

Завдання 14. Поставте свої імена замість крапок (вживайте кличний відмінок)

/ Put your names in the gaps (use the Vocative case).

- Привіт, ... Як справи?
- Привіт, ... Усе гаразд. А ти як?
- Дякую, теж добре.
- Вибач, ..., я зараз поспішаю. Бувай.
- До побачення. На все добре.

Revise forms of greeting and farewell

<i>Привітання</i>	<i>Greetings</i>
Добрий ранок. Добрий день (добридень). Добрий вечір. Здрастуйте, привіт Радий Вас / тебе бачити	Good morning. Good afternoon. Good evening. Hi. (Informal) Glad to see you
<i>Прощання</i>	<i>Farewells</i>
До побачення. До завтра. На добраніч. Бувай! Прощай! Зустрінемося (До зустрічі). Щасливо! Бережіть себе!	Good-bye See you tomorrow Good night Bye See you Good luck! Take care

Завдання 15. Прочитайте діалоги. Знайдіть і выпишіть іменники у кличному відмінку/ *Read the dialogues. Find and write out nouns in the Vocative case*

I

- Добрий день, Ірино. Це мій друг Джон. Він іноземний студент.
- Добрий день, Максиме та Джоне. Дуже приємно.
- Джоне, це моя подруга Ірина. Вона студентка.
- Дуже приємно. Як справи, Ірино?
- Дякую. Добре.
- Чудово. Зустрінемося пізніше. Щасливо!

II

- Добридень, моє ім'я Василь. Як ваше ім'я?
- Добрий день. Мене звуть Юлія.
- Дуже приємно. Юліє, Ви студентка?
- Так, я студентка, а Ви, Василю?
- Я теж студент. А хто це, Василю?
- Це моя подруга Катерина.
- Катерино, Ви теж студентка?
- Так, я теж студентка.
- Дуже приємно. До зустрічі. Бувайте!

Завдання 16. Доповніть діалог іменами ваших друзів.

Розкажіть діалог / Complete the dialogue with your friends' names. Act out the dialogue.

- Добрий день, моє ім'я .... Як ваше ім'я?
- Добрий день. Мене звуть ....
- Дуже приємно. ..., Ви студентка?
- Так, я студентка, а Ви, ...?
- Я теж студент. А хто це, ...?
- Це моя подруга ....
- ..., Ви теж студентка?
- Так, я теж студентка.
- Дуже приємно. До зустрічі. Бувайте!

Завдання 17. Подані слова поставте у формі кличного відмінка / Give the Vocative case of the words

А) мама - **мамо**, батько, дівчина, юнак, чоловік, жінка, дядько, тітка, бабуся, дідусь, брат, сестра, сусід, сусідка, друг, товариш, пан, професор, президент, викладач, директор, лікарка, декан, подруга;

Б) Петро - **Петре**, Єва, Марія, Капіл, Василь, Амран, Олена, Василь, Марина, Ірина, Мирослава, Айшварія, Наталія, Прадіп, Шівані.

Завдання 18. Від поданих іменників утворіть форму кличного відмінка / Form the Vocative case of the following nouns

А) Юрій Петрович - **Юрію Петровичу**, Ніна Іванівна, Жак, Том, Андрій, Ахмед, Рената Юріївна, Василь Васильович, Імад, Самір, Джаміль, Роман, Тарас, Галина.

Б) племінник, племінниця, водій, бібліотекар, добродій, добродійка, ректор, учитель, асистентка, дружина, чоловік, син, дочка, доня, невістка, помічниця, учителька.

Завдання 19. Напишіть іменники у називному відмінку / Write in the Nominative case

Тату-тато, мамо, брате, сестро, товаришу, подруго, викладачу, студенте, студентко, секретарю, бібліотекарю, перекладачу, лікарю.

Завдання 20. Поставте іменники у кличному відмінку. Запишіть речення / Put the nouns in brackets into the Vocative case. Write the sentences

1. (Студент), говоріть гучно. - **Студенте, говоріть гучно.** 2. (Студентка), читайте речення. 3. (Студенти), слухайте уважно. 4. (Пані Олена), перекладіть це слово. (Амір), напишіть на дошці перше речення. 6. (Пан викладач), поясніть ще раз. 7. (Друзі), купіть хліб увечері. 8. (Пані викладачка), підійдіть сюди.

ЗАНЯТТЯ 4
«ЩОДЕННІ ЗАНЯТТЯ В РОДИНІ» /
«EVERYDAY FAMILY ACTIVITIES»

Граматичний матеріал: Знахідний відмінок іменника із значенням об'єкта дії назв неістот. Парадигма «Бачити що?». Інфінітив. Дієслова, що керують знахідним відмінком / *The Accusative Case denoting direct object (inanimate nouns) The paradigm "To see what?" The infinitive. The verbs used with the Accusative case*

Хід заняття

Актуалізація опорних знань

Завдання 1. Читайте. Виберіть зайве слово і поясніть / Read. Choose the odd word and explain why.

1. Мамо, сестро, тітко, дядько, вчителько.- **Дядько** зайве слово.

Мамо, сестро, тітко, вчителько- це Кличний відмінок, а **дядько-** Називний відмінок.

2. Бабуся, дідуся, племінниця, онука, невістка.
3. Тату, брате, дядьку, бабуся, дочка.
4. Батько, тітко, пасинок, мачуха, зять.
5. Дядьку, сину, тато, мамо, свекрухо.
6. Вчитель, сусіде, вітчим, племінник.

Завдання 2. Запишіть слова з попереднього завдання 1 у дві колонки (у називному відмінку) / Write the words from the previous task 1 in two columns (in the Nominative case)

Чоловічий рід (Він)	Жіночий рід (Вона)
Дядько,...	Мама,...

Завдання 3. Розплутайте слова і запишіть їх у зошит / Unscramble the words and write them down.

аМит, трБа, таБюк, іДсьюд, акТіт, лменПінки, куОн, ьДдяок, ясБуаб, отаТ, ртСаес, нСи, очакД, уахМча, весНікта, тьЗя, чмиВіт, лемннПіаці.

Зразок: анОук- онука

Завдання 4. Читайте і перекладайте слова. Запишіть їх у дві колонки / Read and translate the words. Write them down into two columns.

Бабуся, сусід, лекція, онук, будинок, вчитель, вулиця, їжа, брат, футбол, племінниця, робота, дідусь, підручник, дочка, оцінка,

вчителька, парта, сусідка, книга, музика, син, кава, невістка, дядько, вода, підлога, ручка.

Істоти (Animate nouns)	Неістоти (Inanimate nouns)
Бабуся,...	Лекція,...

Завдання 5. Коротко розкажіть про свою сім'ю та родичів за зразком / *Briefly describe your family and relatives according to the sample:*

У мене є + Хто? (Називний відмінок(Nominative case):

У мене є мама, тато...

Перехід до нової граматичної теми

- А що зараз у вас є на парті?

- У мене є... (Ручка, зошит, олівець, телефон, планшет, вода...)

Про це можна сказати ще інакше:

Я маю (Що?)+ Знахідний відмінок/Accusative case.

Я маю ручку, зошит, олівець, планшет, воду...

Знахідний відмінок іменників назв неістот /

The Accusative Case of inanimate nouns.

Chief Use:

As the object of an action. Answers the question **що?** (*What?*)(Бачу/ слухаю/люблю/ маю/купую...)

E.g: Я бачу машину, автобус/ слухаю музику, концерт/ люблю чай, каву /маю екзамен, лекцію/ купую полуницю, хліб.

Завдання 6. Прочитайте і порівняйте подані у таблиці речення з іменниками у називному та знахідному відмінку / *Read and compare the sentences with the nouns in the Nominative and Accusative case.*

Називний відмінок(Nominative Case) Що це?	Знахідний відмінок(Accusative Case) Що вона купує?
Це костюм.	Вона купує костюм.
Це ручка.	Вона купує ручку.
Це сукня.	Вона купує сукню.
Це молоко.	Вона купує молоко.
Це зошит.	Вона купує зошит.
Це кава.	Вона купує каву.
Це піца.	Вона купує піцу.

Виберіть потрібну опцію із двох поданих *курсивом* , щоб отримати правило./ **Choose the correct option from those two *in italics* in order to get the rule:**

Іменники (неістоти) чоловічого та середнього роду у знахідному відмінку **змінюють/ не змінюють** закінчення. Іменники (неістоти) жіночого роду **змінюють/ не змінюють** закінчення.

Inanimate nouns of **masculine and neuter gender** in the Accusative Case **change/don't change** their endings. Inanimate nouns of **feminine gender** **change/don't change** their endings.

Перевірте себе за таблицею / Look at the table and check yourself

Іменники якого роду змінюють закінчення з **-а,-я** (у **називному відмінку**) на **-у,-ю** (у **знахідному відмінку**)? / Nouns of **which gender** change their endings from **-а, -я in the Nominative case** to **-у, -ю in the Accusative Case**?

Завдання 7. Прочитайте і проаналізуйте таблицю. Запишіть її у зошит / Read and analyze the table. Write it down.

**Іменники (неістоти) у знахідному відмінку /
Inanimate nouns in the Accusative case**

Рід / Gender	Називний відмінок / Nominative case		Знахідний відмінок / Accusative case		Закінчення / Endings
	Неістота - що? (what?) Inanimate (Що це?) Це -		Неістота - що? (what?) Inanimate (Бачу що?) Бачу...		
Чоловічий / Masculine	зошит	----	зошит	=Nom. Cons. (hard/soft)	----- -ь → ь
Жіночий / Feminine	кава полуниця	-а -я	каву полуницю	-у -ю	А-- > у Я-- >ю
Середній / Neuter	вікно поле завдання	-о, -е, -я	вікно, море, завдання	=Nom. -о, -е, -я	-0- >о -е -->е -я -->я

*Watch out for neuter gender ending **-я** (Examples: завдання, навчання, виховання, лікування) which doesn't change in the Accusative Case.

Завдання 8. А) Прочитайте дієслова з перекладом. Запишіть їх у словник і запам'ятайте / *Read out the verbs with their translations. Write them down into your vocabularies and memorize them.*

<p>читати - to read писати - to write слухати - to listen знати - to know робити - to do нести - to carry розуміти - to understand повторювати - to repeat розповідати - to tell пояснювати - to explain відповідати - to answer готувати - to cook, prepare вивчати - to study вчити - to learn викладати - to teach перевіряти - to check дивитися - to watch</p>	<p>отримувати - to get надсилати - to send купувати - to buy їсти - to eat пити - to drink брати - to take любити - to love давати - to give бачити - to see чути - to hear показувати - to show класти - to put вішати — to hang співати - to sing знаходити - to find мати - to have згадувати - to recollect</p>	<p>забувати - to forget пам'ятати - to remember вибирати - to choose прибирати - to clean відчиняти - to open зачиняти — to close відвідувати - to visit запрошувати - to invite чекати - to wait очікувати - to expect зустрічати - to meet вирішити- to solve/decide годувати - to feed поважати - to respect знаходити - to find втрачати- to lose лагодити- to mend/fix</p>
---	---	---

Б) Виберіть дієслова, що відповідають малюнкам і запишіть їх під малюнками / *Choose the verbs that correspond the pictures and label them.*

1 _...читати

2...

3....

4.....

5...

6...

7.....

8....

9.....

10.....

11....

12....

13...

14....

Завдання 9. А) Прочитайте діалог і знайдіть приклади іменників у знахідному відмінку / *Read the dialogue and find examples of the nouns in the Accusative Case.*

- Привіт, Нікішо! Куди ти йдеш так пізно?
- Привіт, Намро. Я йду в аптеку. Хочу купити аспірін і спреї для горла. Арпіта захворіла. Вранці вона разом із Негою ходила на стадіон. Було холодно і вона застудилася. Зараз Арпіта має високу температуру і хворе горло.
- Ходімо разом. Ти підеш в аптеку, а я піду в магазин. Я куплю хліб і молоко, а також лимон, мед і малину для Арпіти. Їй потрібно пити гарячий чай і їсти фрукти.
- Ходімо! Разом веселіше!

Б) Дайте відповіді на запитання:/Answer the questions:

1. Хто йде в аптеку?
2. Хто йде в магазин?
3. Що хоче купити Нікіша?
4. Що хоче купити Намра?
5. Хто має високу температуру?

Завдання 10. Слова у дужках поставте у формі знахідного відмінка / *Give the Accusative Case of the words in brackets.*

Віктор дивиться (фільм). – Віктор дивиться **фільм**. Ми читаємо (газета і журнал). Єша читає (роман). Він пише (вправа). Петро слухає (пісня). Вона читає (книга). Ендрю готує (вечера). Ви їсте(піца). Марина купує собі (сукня). Я купив (костюм). Мій брат пише (завдання). Вони п'ють (вода). Мама купила (морозиво). Батько готує (сніданок) .

Завдання 11. Завершіть речення / *Complete the sentence:*

У супермаркеті я купив/ купила (що?/ what?)...цибулю...

Цибуля, картопля, морква, буряк, молоко, олія, торт, тістечко, булочка, печиво, курка, риба, рис, м'ясо, шоколад, борошно, часник, виноград, сметана, капуста, імбир, хліб, сіль, кефір, огірок, банан, полуниця .

Завдання 12. Запишіть подані іменники у формі знахідного відмінка / *Write the given below nouns in the Accusative Case to complete the answers.*

1) - **Що ви будете їсти? - Ми будемо їсти... піцу.**
піца, борщ, суп, рис, салат, ковбаса, ячня, сосиска, картопля, сметана, бутерброд, десерт, груша, морозиво.

2) - **Що ви будете пити?**

- **Ми будемо пити...каву.**

кава, чай, сік, вода, молоко, пиво, кефір, шампанське, лимонад, какао, кола.

Завдання 13. Дайте відповіді на питання. Іменники в дужках поставте у формі знахідного відмінка / *Answer the questions using the Accusative Case of the nouns in brackets.*

1. Що слухають студенти? (лекція, пісня, концерт, музика). – **Студенти слухають лекцію...**
2. Що учні вивчають у школі? (біологія, історія, геометрія, фізика).
3. Що ви берете на заняття? (підручник, ручка, сумка, зошит).
4. Що отримують студенти? (завдання, оцінка, віза, довідка).
5. Що ви любите читати (роман, оповідання, поема, новела).
6. Що ви купуєте у магазині? (костюм, сорочка, пальто, спідниця).

Завдання 14. Дайте відповідь на запитання / *Answer the questions.*

1. Що ви їсте вранці? (бутерброд, каша, йогурт, сир, ковбаса) – **Я їм вранці бутерброд, кашу, йогурт, сир, ковбасу.**
2. Що ви п'єте вранці? (чай, кава, молоко, вода, кефір) – Я п'ю вранці...
3. Що ви їсте на обід? (суп, рис, пюре, м'ясо або риба) – Я їм на обід...
4. Що ви їсте ввечері? (сир, картопля, гречка, котлета) – Я їм ввечері...
5. Що ви замовляєте у кав'ярні? (чай, морозиво, тістечко, пиріг, млинець). – Я замовляю ...
6. Що ви дивитесь по телевізору? (концерт, фільм, опера, вистава, матч) – Я дивлюся...

Завдання 15. Прочитайте речення. Напишіть запитання до них та дайте відповіді / *Read the following sentences. Write down the questions and give the answers.*

Зразок : Студент виконує вправу .

1. **Хто** виконує вправу? – Студент.
  2. **Що** виконує студент? - Вправу.
1. Віктор дивиться виставу. 2. Ірина слухає музику. 3. Мати готує обід. 4. Батько читає газету. 5. Марина купує книгу. 6. Сусід пише вправу. 7. Художник малює картину. 8. Лікар запитує пацієнта. 9. Фотограф показує світлину. 10. Хлопець вигулює собаку.

Завдання 16. Прочитай текст про родину Теял. Скільки людей нараховує її сім'я? / *Read the text about Tejal's family. How many people does it have?*

Привіт! Мене звати Теял. Моя батьківщина - Індія. Там живе моя родина: батько, мама, бабуся, сестра. Також у мене є старший і молодший брат. Мій батько - лікар. Він багато працює і має довгий робочий день. Батько утримує всю нашу родину. Ми дуже любимо і поважаємо його. Моя мама домогосподарка. Вона теж дуже заклопотана - підтримує порядок у будинку, готує їжу, пере одяг. Моя сестра і молодший брат ходять в школу. Сестра - старанна учениця, вона вчить кожен предмет. Але найбільше вона любить біологію, хімію, фізику і хоче вивчати медицину, як я. А молодший брат не дуже хороший учень. Він любить грати у крикет, а не вчитися. Цей спорт у нас дуже популярний, навіть більше, ніж в Англії. Мій старший брат вже закінчив школу. Він працює в магазині - допомагає продавати одяг і біжутерію. Він мріє відкрити свій власний магазин. Кожна дитина в родині має свій обов'язок: старший брат купує їжу, молодший брат допомагає прибирати будинок, а сестра- мити посуд. Наша бабуся хоч і не молода, але енергійна і мудра. Вона лагодить наш одяг, допомагає готувати їжу і вмє вирішити сімейну суперечку.

Увечері родина зазвичай дивиться телевізор.

Я дуже люблю свою родину, часто телефоную їм або надсилаю повідомлення.

Wordlist:

Лікар - doctor
домогосподарка - housewife
довгий робочий день - long working day
поважаємо(поважати) - we respect(to respect)
утримує (утримувати) - maintains (to maintain)
заклопотана - busy
підтримує (підтримувати) порядок - keep in order
пере (прати) одяг - wash clothes
готує (готувати) їжу - cooks (to cook) food
старанна - hard working, diligent
вчить(вчити) кожен предмет - learns (to learn) every subject
вивчати медицину - to study medical science
продавати одяг і біжутерію - sell clothes and costume jewelry
мріє (мріяти) - dreams (to dream)
відкрити власний магазин - to open one's own shop
обов'язок - duty
купує (купувати) їжу - buys (to buy) food
допомагає (допомагати) - helps (to help)
прибирати будинок - to tidy/ to clean the house
мити посуд - to wash up

енергійна - energetic
мудра - wise
лагодить (лагодити) одяг - mends (to mend) clothes
вміє вирішити сімейну суперечку - can solve a family argument
надсилати повідомлення - to send messages

Завдання 17. Скажи повними реченнями, хто в родині Теял ... / *Say in full sentences who in Tejal's family... (does the following things)*

1. ...любить грати у крикет?- **Молодший брат** любить грати у крикет.
2. ...утримує родину?
3. ...готує їжу?
4. ...купує їжу?
5. ...пере одяг?
6. ...лагодить одяг?
7. ...підтримує порядок в будинку?
8. ...допомагає прибирати?
9. ...допомагає мити посуд?
10. ...має довгий робочий день?
11. ...мріє мати свій власний магазин?
12. ...вчить кожен предмет?
13. ...може вирішити сімейну суперечку?
14. ...допомагає продавати одяг і біжутерію?
15. ...допомагає готувати їжу?
16. ...не любить вчитися?
17. ...хоче вивчати медицину?

Завдання 18. Виберіть рядок, який містить помилку / *Choose the line which contains a mistake.*

- a) готувати каву, завдання, презентацію, їжу;
- b) прибирати дім, квартиру, вулицю, кімнату;
- c) лагодити одяг, машину, телевізор, телефон;
- d) купувати їжу, одяг, будинок, комп'ютер;
- e) вчити мову, біохімію, фізику, математику;
- f) мити посуд, підлогу, вікно, голову;
- g) вирішити проблему, суперечку, завдання, магазин;

Завдання 19. А) Використовуючи текст, попередні завдання, довідку, а також свої власні ідеї завершіть логічні пари іменниками у знахідному відмінку однини / *Using the text, previous exercises, reference and your own ideas complete the logical pairs with the appropriate nouns in the Accusative Case, singular.*

Довідка/Reference

Правило, хліб, велосипед, аудиторія, око, обличчя, подвір'я, чашка, піца, вода, футболка, поема, суп, задача, обід, блузка, вечеря, пляшка, слово, хімія, взуття
--

Зразок:

Відкрити... (магазин, зошит, книгу, рот)

Лагодити...(одяг, машину, ..., ...)

Прибирати...(будинок, ..., ..., ...)

Вчити...

Вирішувати...

Мити...

Купувати...

Продавати...

Прати...

Готувати...

Б) Які обов'язки та заняття вдома тобі подобаються, а які ні? Заверши речення про себе / *Which routines do you like/dislike doing? Complete the sentences about yourself.*

Мені подобається ... (прибирати будинок (квартиру / кімнату), ..., ..., ..., ...)

Мені не подобається ...(мити посуд/підлогу)...., ..., ..., ...

Завдання 20. За зразком тексту завдання 16 розкажіть про свою сім'ю та щоденні заняття у вашій сім'ї / *Using the text of task 16 talk about your family and daily activities.*

Зразок: Привіт! Мене звати... Моя батьківщина -...

ЗАНЯТТЯ 5

СІМЕЙНІ ВІДНОСИНИ/ *FAMILY RELATIONS*

Граматичний матеріал: Знахідний відмінок іменників назв істот. Власні та загальні назви іменників. /*Animate nouns in the Accusative Case. Proper and common noun*

Хід заняття

Вступна бесіда

- Як справи, здоров'я?
- Як твоя родина?/Чи всі здорові?/ Як почуваються? / Чи ходять на роботу / в школу / університет? Що роблять вдома? Про що запитують тебе? (про здоров'я/ їжу/ навчання?)

Актуалізація опорних знань

Завдання 1. Прочитай і знайди рядок, який містить помилку в закінченні знахідного відмінка. Можете її виправити? / *Read and find the line which contains a mistake in the Accusative case ending. Can you correct it?*

- А) Читати книгу, журнал, газету, підручник
- Б) Слухати концерт, музику, лекцію, оперу
- В) Купувати їжу, одяг, ручку, зошит
- Г) Прибирати кімнату, будинок, подвір'я, квартиру
- Ґ) Дивитися фільм, балет, матч, виставу
- Д) Писати вправа, лист, завдання, слово

Завдання 2. А) Виберіть з довідки антоніми до поданих дієслів. Два дієслова зайві./ *Choose the opposites to the given verbs from the reference. Two verbs are extra.*

Довідка/Reference: закривати, давати, слухати, надсилати, забувати, втрачати, **відчиняти**, розуміти

1. Зачиняти-... **відчиняти**
2. Відкривати-...
3. Пам'ятати-...
4. Знаходити-...
5. Брати-...
6. Отримувати - ...

Б) Заповніть пропуски дієсловами з частини А) / *Fill in the gaps using the verbs from part A)*

1. Мені подобається ... українську музику.
2. Щоб не було протягу, не потрібно ..... водночас вікно і двері.
3. Це важливо не ... одягати маску там, де багато людей.
4. Я люблю ... повідомлення та листи.
5. Ти будеш ... свій комп'ютер на семінар?
6. Не можна ... чужі речі без дозволу(without permission).

Завдання 3. Розкажіть про свою родину та щоденні заняття в сім'ї (домашнє завдання) / *Talk about your family and their daily activities.*

Перехід до теми «Сімейні відносини»
(Transition to the topic “Family relations”)

- З ваших розповідей видно, що родини у вас загалом люблячі та дружні, так? Але сімейні відносини бувають різні (different). Це і буде темою сьогоднішнього заняття.

Завдання 4. **Котрі з наступних дієслів / фраз ви б використали, щоб описати дружні відносини в родині? / Which of the following verbs would you use to describe friendly relations in a family?**

- Чекати (to wait)
- Зустрічати (to meet)
- Ненавидіти (to hate)
- Розуміти (to understand)
- Відвідувати (to visit)
- Поважати (to respect)
- Слухати (to listen to/ to obey)
- Не помічати/ігнорувати (not to notice/to ignore)
- Цінувати (to appreciate)
- Любити (to love)
- Бачити (to see)
- Цілувати (to kiss)
- Голубити (to pet/to fondle)
- Не звертати уваги (not to pay attention to)
- Запитувати (to ask)
- Хвалити (to praise)
- Обнімати (to hug)

Завдання 5. Прочитайте адаптований уривок з українського перекладу роману «Маленькі дикуни» (“*Two Little Savages*”) канадського письменника Е.Сетона-Томпсона. Чи були в цій родині дружні сімейні відносини і любляча атмосфера? Хто робив помилку? Яку помилку? Знайдіть речення, в якому міститься відповідь на останнє питання /

Read the adapted extract from the Ukrainian translation of the novel by Canadian writer E. Seton-Thompson “Two Little Savages” and answer the questions:

1) Чи були в цій родині дружні сімейні відносини і любляча атмосфера?

2) Хто робив помилку? Яку помилку?

Find and read out the sentence which contains the answer to question 2.

Це було в кінці (end) літа. А скоро настала осінь (autumn) з короткими (short) днями та холодними (cold) вітрами (winds). Ян не міг ходити в свою долину (valley). Він посилено взявся (got down) за навчання(studies). Він працював більше ніж будь-коли, й у школі вчителі багато **хвалили(praised) хлопчика**. Але як же він хотів, щоб і вдома на нього хоч трохи **звертали увагу**.

Вчителі й деякі товариші стали помічати (noticed), що Ян худне (losing weight). Хоча і до цього не можна було сказати, що він **мав міцне здоров'я**. Але вдома ніхто не побачив цієї перемены (change). Вся увага(attention) матері була звернена до наймолодшого сина, а Яну вона за два останні (last) роки не сказала навіть доброго слова (word). У нього **боліло серце** від кривди (from injustice). Вранці Ян йшов з дому і ніхто не помічав хлопця. А мати в цей час **цілувала його розбещеного братика**. Зате в школі ролі хлопчиків мінялися(changed). Там Ян, як перший учень, був гордістю (pride) директора. . .

А хлопчик усе худнув, усе сильніше боліло (ached) в нього серце (heart), і, нарешті, під Новий рік Ян зовсім зліг (lay down).

- У нього сухоти, – сказав лікар. – Він не проживе більш як два місяці.

- Ні, він буде жити! – з сльозами(with tears) на очах сказала мати. – Він повинен (must) вижити (survive), повинен!

Мати робила все, що могла – мабуть пробудилась (woke up) її материнська любов (love). Вона не залишала (didn't leave) Яна ні вдень ні вночі. Вона молилась (prayed) і **благала Бога**, щоб той **простив (forgave) її гріх (sin)** перед сином. Ян вперше **відчув (felt) материнську ласку (affection)**. То чом же вона досі так довго не помічала свого старшого сина?! Одне слово, мати **зрозуміла свою жорстоку (cruel) помилку (mistake)** і робила все, щоб її виправити (correct).

Завдання 6. Випишіть з тексту фрази виділеним шрифтом і з'єднайте їх з перекладами./Write down the phrases in bold and match them with their translations.

Begged/beseeched God – благала Бога

Had good health -

Paid attention -

His heart ached -

Forgave her sin -

Kissed and petted his spoiled brother -

Felt her mother's affection -

Realized her cruel mistake -

Praised the boy -

Завдання 7. Перевірте себе за словником до тексту/ Check yourself with the help of the wordlist.

Wordlist

- Долина - valley
- Худнути - lose weight
- Мінятися/переміна- to change/a change
- Кривда- injustice
- Розбещений- spoiled
- Гордість- pride
- Зліг (злягти)-lay(to lie) down with some illness
- Сухоти- consumption (common word for tuberculosis)
- З сльозами на очах- with tears in her eyes
- Пробудилась (пробудитись)- woke up (to wake up)
- Молилась (молитись)- prayed (to pray)
- Благала (благати) - begged (to beg)
- Простити гріх- to forgive a sin
- Відчути ласку- to feel affection
- Зрозуміти жорстоку помилку- to realize the cruel mistake
- Виправити помилку-to correct the mistake(to remedy the situation)

Завдання 8. Знайдіть в тексті 2 назви частин тіла, 2 пори року та 1 народну назву хвороби./Find in the text 2 body parts, 2 seasons and 1 common name of an illness.

Завдання 9. А) Повторіть роди прикметників за таблицею/ Revise the genders of the adjectives with the table.

Однина/Singular		Множина/Plural	
ВІН	ВОНА	ВОНО	Які?
Чоловічий рід (який?)	Жіночий рід (яка?)	Середній рід (яке?)	
- ий / -ій	- а / -я	- е / -є	- і
Новий	нова	нове	нові
великий	велика	велике	великі
теплій	тепла	тепле	теплі
короткий	коротка	коротке	короткі
присутній	присутня	присутнє	присутні
синій	синя	синє	сині
осінній	осіння	осіннє	осінні

Б) Завершіть словосполучення прикметниками, вжитими у тексті / Complete the word combinations with the adjectives from the text. Use the Nominative Case correspondingly to nouns.

(Які?)..... дні – короткі дні, (Які?)..... вітри, (Яка?),..... помилка, (Який?)..... син, (Який?)..... син, (Яка?)..... ласка, (Яке?)..... здоров'я, (Який?)..... братик.

Завдання 10. З'єднай слова з їх визначеннями / *Match the words with their definitions.*

1) сухоти	а) зимове свято 31 грудня- 1 січня.
2) розбещений	б) народна назва туберкульозу.
3) два місяці	с) недобрый
4) жорстокий	д) приблизно(about) 60 днів
5) Новий рік	е) невихований (rude), зіпсований (spoil), тому що отримує забагато уваги .

Завдання 11. Знайдіть в тексті і запишіть антоніми до поданих слів / *Find in the text and write down the opposites to the following words:* вихований (well-bred), довгий, теплий, добрий, ігнорувати, слабкий (weak), вдень.

Зразок: вихований- розбещений;

Завдання 12. З'єднайте дві половинки фраз так, як вони вжиті в тексті /*Match the two halves of the word combinations as used in the text.*

1) Боліло	а) увагу
2) відчув материнську	б) гріх
3) простив	с) розбещеного братика
4) благала	д) хлопчика
5) зрозуміла свою жорстоку	е) серце
6) хвалили	ф) помилку
7) цілувала	г) Бога
8) звертали	h) ласку

Завдання 13. Прочитайте ще раз текст і позначте твердження як **Правильно/ Неправильно/ Немає інформації.** Виправте помилкові твердження./ *Read the text again and mark statements as T/ F/ No Information) Правильно/ Неправильно/ Немає інформації. Correct the false ones.*

0. Настала осінь з короткими днями та холодними вітрами.- **Правильно.**
1. Ян не ходив в долину, бо взявся за навчання.
2. У школі і вдома багато хвалили хлопчика.
3. Ян завжди мав міцне здоров'я.
4. Мати не звертала уваги на наймолодшого сина.
5. У школі Ян був найкращим учнем.
6. Під Новий рік Ян захворів.
7. Лікар сказав, що хлопчик помре через два місяці.
8. Мати не залишала хворого сина тільки(only) вночі.
9. Коли Ян був хворий, наймолодший син був у бабусі.

Завдання 14. Прочитайте прислів'я і виберіть те, котре найкраще виражає ідею уривку / *Read the proverbs and choose the one which best conveys the message of the extract.*

- a) У гостях добре, а вдома найкраще. (*East or West, home is best.*)
- b) Без сім'ї нема щастя на землі. (*There is no happiness without a family.*)
- c) Краще пізно, ніж ніколи. (*Better late than never.*)
- d) Мій дім- моя фортеця. (*My home is my castle.*)

Завдання 15. Запишіть виділені в тексті фрази у дві колонки: в першу колонку ті, що містять іменники - неістоти, у другу - ті, що містять іменники-істоти у знахідному відмінку / *Write down the phrases in bold from the text into two columns: 1- inanimate nouns, 2- animate ones*

1	2
Іменники-неістоти - <i>inanimate nouns</i>	Іменники-істоти - <i>animate nouns</i>
Простив (що?/ what?) гріх	Хвалили (кого? /whom?) хлопчика
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

Порівняйте ці дві колонки: чи однакові правила утворення знахідного відмінка для обох видів іменників чоловічого роду (неістот та істот)?

- **Примітка.** Всі іменники в українській мові поділяються на ЗАГАЛЬНІ (узагальнені назви людей, тварин, речей, подій, явищ, тощо - найбільш уживані і пишуться з малої літери; наприклад: дівчина, кіт, книга, свято, дощ) та ВЛАСНІ - індивідуальні назви окремих осіб чи одиничних предметів (прізвища, імена, географічні назви та ін.), які пишуться з великої літери, наприклад: Шевченко, Ольга, Карпати. / *Note: All nouns in Ukrainian are divided into COMMON (general names of people, animals, things, events, phenomena, etc. which are written with the small letter, e.g.: дівчина, кіт, книга, свято, дощ) and PROPER- individual names of separate persons or things (family names, first names, geographical names, etc.) that are written with the capital letter, e.g.: Шевченко, Ольга, Карпати)*
- Крім того, іменники ще поділяються на ІСТОТИ (хто? - люди і тварини, наприклад: жінка, дельфін) та НЕІСТОТИ (що? - решта іменників, назви сукупності людей чи тварин та мікроорганізмів, наприклад: комп'ютер, місто, група, армія, вірус). Як бачите, цей поділ не цілком збігається з уявленням про живе в природі, але він має значення для утворення деяких граматичних форм, зокрема - знахідного відмінка /

Besides, all nouns are divided into ANIMATE (Answer the question Who?- People and animals, e.g.: жінка, дельфін) and INANIMATE (Answer the question What?- the rest of the nouns, names of groups of people or animals and micro-organisms e.g.: комп'ютер, місто, зруна, армія, вірус) As you can see, this division doesn't fully accord with the idea of living beings, but it does matter when making some grammatical forms- the Accusative Case, in particular.

Pay attention! In Ukrainian names of animals belong to the category of living beings and answer the question Who? /Whom? (not What?-like in English)

Example: Кого ви бачили в зоопарку? Ми бачили вовка, крокодила.

Завдання 16. Погляньте на таблицю. Прочитайте ще приклади іменників-істот, вжитих у знахідному відмінку у порівнянні із називним відмінком./ *Look at the table. Read some more examples of animate nouns used in the Accusative Case as compared with the Nominative Case.*

Називний відмінок/ <i>Nominative Case</i> (Хто це?/Who is this?)	Знахідний відмінок/ <i>Accusative Case</i> (Кого він зустрів?/Who did he meet?)
Це брат.	Він зустрів брата.
Це друг.	Він зустрів друга.
Це дядько.	Він зустрів дядька.
Це вчитель.	Він зустрів вчителя.
Це студент.	Він зустрів студента.
Це сестра.	Він зустрів сестру.
Це подруга.	Він зустрів подругу.
Це бабуся.	Він зустрів бабуся.

Завдання 17. Слова у дужках поставте у формі знахідного відмінка./*Give the Accusative Case of the words in brackets.*

1. Я люблю (батько).- Я люблю **батька**.
2. Вона зустріла (декан).
3. Ти бачила (подруга)?
4. Студенти слухають (викладач).
5. Чоловік любить (дружина).
6. Він не розуміє (викладачка).
7. Я бачила (тітка).
8. Хлопець чекає (друг).
9. Він має (сестра)?
10. Син любить (мама).

**Перевірте правильність відповідей за таблицею/
Check your answers consulting the table**

Рід/ Gender	Називний відмінок / Nominative Case		Знахідний відмінок / Accusative Case	
	Істота - <u>хто?</u> (who?) animate		Істота - <u>кого?</u> (whom?) animate	
Чоловічий / Masculine	студент учитель батько	No ending, hard cons. -ь -о	студента учителя батька	-а -я -а
Жіночий / Feminine	сестра бабуся	-а -я	сестру бабусю	-у -ю

Завдання 18. Дайте відповіді на питання. Слова у дужках ставте у формі знахідного відмінка / *Answer the questions. Give the Accusative Case of the words in brackets.*

1. Кого ви сьогодні бачили в університеті (професор, викладачка, асистент, бібліотекарка). - **Я сьогодні бачив в університеті професора, викладачку, асистента, бібліотекарку.**
2. Кого ви тут чекаєте? (лікар, декан, медсестра, кардіолог, чоловік).
3. Кого годує мати? (син, дочка, хлопчик, дитина).
4. Кого Тарас запитує? (секретарка, ректор, мама, сестра).
5. Як звуть (викладач, батько, друг, сусід)?

* * *

А чи відмінюються власні імена людей в українській мові? Так, відмінюються / *Do the proper names of people have cases in Ukrainian? Yes, they do.*

**Власні назви імена людей в знахідному відмінку /
Proper names of people in the Accusative Case**

1. Чоловічі та жіночі імена, що в називному відмінку однини закінчуються на **-а, -я,**(Микола, Ілля, Мустафа, Наталія, Фатіма) відмінюються як відповідні іменники **I відміни** / *Men's and women's names which have endings -a, -я in the Nominative Case (Микола, Ілля, Мустафа, Наталія, Фатіма) have declension as corresponding nouns and change their endings for -у, -ю.*

Називний відмінок/Nominative Case (Хто це?/Who is this?)	Знахідний відмінок/Accusative Case (Кого він побачив?/Who did he see?)
Це Микола.	Він побачив Миколу.
Це Ілля.	Він побачив Іллю.
Це Мустафа.	Він побачив Мустафу.
Це Наталія.	Він побачив Наталію.
Це Фатіма.	Він побачив Фатіму.

2. Чоловічі імена, що в називному відмінку однини закінчуються на приголосний та **-о** (Іван, Володимир, Петро, Ахмед, Халід), відмінюються як відповідні іменники **II відміни** / *Men's names which end in a consonant or -o in the Nominative Case (Іван, Володимир, Петро, Ахмед, Халід) have declension as corresponding nouns and get the ending -a.*

Називний відмінок /Nominative Case (Хто це?/Who is this?)	Знахідний відмінок /Accusative Case (Кого він зустрів?/Who did he meet?)
Це Іван.	Він зустрів Івана.
Це Петро.	Він зустрів Петра.
Це Ахмед.	Він зустрів Ахмеда.
Це Халід.	Він зустрів Халіда.
Це Володимир.	Він зустрів Володимира.

3. Жіночі імена, що в називному відмінку однини закінчуються на приголосний та на **-і** (Жанет, Сакші, Любов, Теял), відмінюються як відповідні іменники **III відміни** / *Women's names which end in a consonant in the Nominative Case (Жанет, Сакші, Любов, Теял) have declension as corresponding nouns and don't change their form.*

Називний відмінок /Nominative Case (Хто це?/Who is this?)	Знахідний відмінок/Accusative Case (Кого він чекає?/Who is he waiting for?)
Це Жанет.	Він чекає Жанет.
Це Сакші.	Він чекає Сакші.
Це Любов.	Він чекає Любов.
Це Теял.	Він чекає Теял.

Завдання 19. Слова у дужках ставте у формі знахідного відмінка / *Give the Accusative case of the words in brackets.*

- Я зустрів ... (Олег, Марія, Петро). - Я зустрів **Олега, Марію, Петра**.
- Викладач запитує ... (Афтаб, Єша, Ахмед).
- Я давно не бачив ... (Олена, Іван, Владислав).
- Мій брат любить ... (дядько Махмуд).
- Я знаю його ... (син Халід).
- Вона чекає ... (сестра Наталя).
- Я часто

згадую ... (дідусь Олег).8. Він любить (дівчина Садхаміні). 9. Ми маємо (друг Назар). 10. Ви поважаєте (асистент Любомир). 11.Я зустрів (сусідка Любов). 12. Вони слухають (співачка Шакіра).

Завдання 20. Заповніть пропуски іменниками, поданими нижче, щоб отримати поради про те, як мати дружну, люблячу родину. Не забудьте вжити їх в знахідному відмінку / *Read some advice about the things to do in order to have a friendly loving family. Fill in the gaps with the given below nouns in order to get some advice about having a friendly loving family. Don't forget to use the Accusative Case.*

Зразок: - поважати тата за підтримку.

Мама, сім'я, тато, брат, сестра, бабуся, дідусь, син, дочка, дитина;

увага, допомога(help), підтримка(support), розуміння (understanding), помилка, їжа, здоров'я, успіх (success), хвороба, проблема, турбота (care).

Щоб мати дружну люблячу родину, потрібно...

- поважати ..... за ..... – поважати маму за допомогу
- любити .....за.....
- хвалити ...і .....за.....
- запитувати .....про.....
- звертати ..... на.....
- помічати вчасно.....
- розуміти і пробачати.....
- допомагати вирішити .....
- дякувати за ...

Завдання 21. А як ви відноситеся до своєї родини? Кого і за що любите, поважаєте, цінуєте? Напишіть 7-8 речень./ *Write 7-8 sentences about your attitude to your family. Before writing think of the 1st person singular verb form:* поважати - поважаю, хвалити - хвалю, запитувати - запитую, цінувати(appreciate) - ціную, звертати увагу - звертаю увагу, помічати - помічаю, розуміти - розумію, пробачати - пробачаю, допомагати - допомагаю.

Зразок: Я люблю свою родину за допомогу та підтримку. Я поважаю тата за... Я ціную маму за...

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ / REFERENCES AND RECOMMENDED LITERATURE

1. Азарова Л.С., Зозуля І.Є., Солодар Л.В. Українська мова для слухачів-іноземців підготовчого відділення. Збірник вправ і завдань : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2010. 121 с.
2. Алтухов В. М., Шатілова О.С. Українська мова для студентів-іноземців (у таблицях і вправах): навчальний посібник / В. М. Алтухов, О.С. Шатілова. Донецьк : ДонНТУ, 2008. 210 с.
3. Антонів О., Паучок Л. Українська мова для іноземців. Модульний курс: навч. посібн. Київ : «Інкос», 2012. 286 с.: іл.+ компакт-диск.
4. Бахтіярова Х.Ш. Українська мова. Практичний курс для іноземців: посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів / Х.Ш. Бахтіярова, С.С. Лукашевич, І.З.Майданюк, М.П.Сегень, С.В.Петухов. Тернопіль: Укрмедкнига, 1999. 320 с.
5. Біденко Л.В. Суми – нова мова, нові друзі, нове життя : навчальний посібник / Л.В. Біденко, В.А. Завгородній, Г.І. Кисельова, А.В. Шевцова. Суми: Сумський державний університет (СумДУ), 2018. 132 с.
6. Бойчук О.А. Вчимося читати українською. Learn to read Ukrainian: навчально-методичний посібник з дисципліни «Українська мова» для англомовних іноземних студентів медичного факультету № 2 за напрямом підготовки 7.12010001 «Лікувальна справа». Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2017. 78 с.
7. Вальченко І.В., Прилуцька Я.М. Ласкаво просимо! : навч. посібник з української мови для іноземних студентів : у 2-х ч. Харків: ХНАМГ, 2011.
8. Вивчаємо відмінки / Learning Ukrainian cases : навчально-методичний посібник із дисципліни «Українська мова» для англомовних іноземних студентів / уклад. М.Д. Химинець. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2018. 70 с.
9. Вінницька В.М. Українська мова. Практичний курс граматики для студентів-іноземців : підручник / В.М. Вінницька, Н.П. Плющ. Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2003. 272 с.
10. Голод Н. С. Українська мова як іноземна : [навчально-методичне видання] / Н. С. Голод, М. В. Панчишин, З. Я. Родчин. Івано-Франківськ : ІФНМУ, 2014. Ч. 1. 202 с. : іл.
11. Джура М. Вивчаймо українську мову. Львів: Піраміда, 2007. 212 с.
12. Дудик О.М., Українська мова на повсякдень: навчальний посібник / О. М. Дудик, Ю.В. Краєвська, Л.Ф. Слободянюк. Вінниця:

- Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, 2017. 54 с.
13. Єщенко (Бойченко) Н.О. Практичний курс української мови: усне мовлення: навчальний посібник для іноземних студентів. 2-е вид. К.: Фенікс, 2013. 207 с.
  14. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання : [текст] / наук. ред. укр. видання - д-р пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєв. К. : Ленвіт, 2003. 273 с.
  15. Зайченко Н.Ф. Практичний курс української мови для іноземців : усне мовлення / Н.Ф.Зайченко, С.А.Коробйова. Київ : Знання України, 2004. 324 с.
  16. Кобзей Н. В. Соловій У.В. Українська мова як іноземна : навчально-методичне видання. Івано-Франківськ : ІФНМУ, 2014. Ч. 1. 138 с.
  17. Козелко І. Р. Практикум з української мови як іноземної (Морфологія: іменник, займенник, прикметник) : навчальний посібник. Львів: ЛНМУ імені Данила Галицького, 2017. 24 с.
  18. Котик Л.Л. Українська граматики у комунікативних моделях / наук. ред. Р.В. Болдирев. К.: Видавничий центр КНЛУ, 2001.
  19. Куйловська Н. Л. Соловій У.В. Українська мова як іноземна : навчально-методичне видання. Івано-Франківськ : ІФНМУ, 2015. Ч. 1. 148 с. : іл.
  20. Лещенко Т.О., Шевченко О.М., Козуб Г.М. Читаємо українською: посібник для іноземних студентів I–II курсів (соціокультурний аспект). I частина. Полтава : ФОП Гаража М.Ф., 2018. 129 с.
  21. Лисенко Н.О., Кривко Р.М., Світлична Є.І., Цапко Т.П. Українська мова для іноземних студентів: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2010. 240 с.
  22. Лях Т.О. Українська мова як іноземна: професійне мовлення. Практичний курс для іноземних студентів медичних спеціальностей ВЗО: навчальний посібник Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 128 с.
  23. Макарова Г.І., Паламар Л.М., Присяжнюк Н.К. Розмовляймо українською. Елементарний курс: навчальний посібник. Київ: Фірма «ІНКОС», 2011. 222 с.
  24. Малець Н.Б. Українська мова. Практичний курс для самостійної роботи іноземних студентів медичних спеціальностей ВЗО: навчально-методичний посібник. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2019. 140 с.
  25. Назаревич Л.Т., Гавдида Н.І. Практикум з української мови як іноземної: навчальний посібник для студентів III – IV курсів. Тернопіль : В-во ТНТУ імені Івана Пулюя, 2016. 175 с.

26. Українська мова для іноземних студентів : посібник / В.М.Винник, О.М.Гайда, І.Д.Драч та ін. Тернопіль : ТДМУ, 2013. 288 с.

27. Українська мова для іноземців. Крок за кроком / Д. Мазурик. Харків : Фоліо, 2017. 288 с.

28. Українська мова для іноземців: навчальний посібник / О.Г.Барчук, О.М.Волкова, Н.О.Ворона та ін.; за ред. Т.О.Дегтярьової. Суми: Університетська книга, 2018. 400 с.

29. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків : підр. з електрон. аудіододатком : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультурна комунікація / С.М.Луцак, А.В.Ільків, Н.П.Литвиненко та ін. ; за ред. С.М.Луцак. Київ : ВСВ «Медицина», 2019. 504 с.+Аудіододаток [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

30. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків : підр. з електрон. аудіододатком : у 2 кн. Кн. 2. Основи професійного мовлення / С.М.Луцак, А.В.Ільків, О.І.Криницька та ін. ; за ред. С.М.Луцак. Київ : ВСВ «Медицина», 2019. 456 с.+Аудіододаток [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75164.rar>

31. Чистякова А.Б., Селіверстова Л.І., Лагута Т.М. Українська мова для іноземців: підручник для іноземних студентів вищих навчальних закладів. Харків: В-во «Індустрія», 2008. 384 с.

32. Читаємо і розмовляємо українською: змістовий блок «Житло, їжа»: навчально-методичний посібник з дисципліни «Українська мова» для англомовних іноземних студентів / уклад.: Н.Б. Малець, О.А. Бойчук, І.М. Гречин. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2019. 65 с.

33. Читаємо і розмовляємо українською: змістовий блок «Освіта»: навчально-методичні матеріали із дисципліни «Українська мова для англомовних іноземних студентів» / уклад.: І.М. Гречин, О.А. Бойчук, Н.Б. Малець. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2019. 48 с.

34. Читаємо і розмовляємо українською: змістовий блок «Я, моя сім'я і друзі» : навчально-методичні матеріали із дисципліни «Українська мова» для англомовних іноземних студентів / уклад.: О.А. Бойчук, Н.Б. Малець, І.М. Гречин. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2019. 77 с.

35. Liakh T. O. Verb in Speech Communication: A Grammar Study of the Ukrainian Language for Medical Students : Study manual. / Лях Т.О. Дієслово в мовленнєвій комунікації: практичний курс української мови для іноземних студентів-медиків : навчальний посібник. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2020. 212 с.

Навчальне видання

**Олена БОЙЧУК
Ірина ГРЕЧИН
Ольга НЕБЕСНИК**

ЦИКЛ ЗАНЯТЬ ІЗ ТЕМИ

«Я І МОЯ РОДИНА»

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
із дисципліни «УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА»
для англомовних іноземних студентів 2 курсу

Гарнітура Times New Roman
Формат 60x84/16. Зам. №26.
Ум.друк.арк. 4,06.

Редакційно-видавничий відділ видавництва УжНУ «Говерла».
88015, м. Ужгород, вул. Заньковецької, 89.
E-mail: dep-editors@uzhnu.edu.ua